

Гўзал ва бетакроримсан, муқаддас Ватаним, жоним сенга фидо, Ўзбекистоним!

Inson manfaatlari — oliy qadriyat

ADOLAT

IJTIMOIIY-SIYOSIIY GAZETA

info@adolatgzt.uz

www.adolatgzt.uz

www.adolat.uz

№ 36 (1100)

2016-yil, 1-sentabr, payshanba

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI DAVLAT MUSTAQILLIGINING 25 YILLIGI MUHOSABATI BILAN ЎЗБЕКИСТОН XALQIGA BAYRAM TABRIGI

Азиз ватандошлар!

Мамлакатимизнинг кўп асрлик тарихида мутлақо янги саҳифа очган, эл-юртимизни мустақил тузум кишанларидан озод қилиб, эркин ва фаровон ҳаёт куриш йўлини очиб берган Ўзбекистон давлат мустақиллигининг 25 йиллик байрами билан барчангизни, бутун халқимизни чин қалбимдан табриклайман.

Қадрли дўстлар!

Барчамизга аёнки, мустақиллик ҳеч қайси халқ, ҳеч қайси миллат тарихида осонлик билан қўлга киритилган эмас. Бу ҳақиқатни чуқур англайдиган халқимиз шу курашда фидойилик кўрсатган, қурбон бўлган ота-боболаримизнинг хохирсини қалбда абадий сақлайди.

Айни шу кунларда ўзини оқламаган эски тузумдан янги тизимга ўтиш даврини эслар эканмиз, бошимиздан кечирган машаққатли кунлар ва оғир синовлар бехиёт кўз ўнгимиздан ўтди.

Айниқса, собиқ тузум асоратлари туфайли республикамизда аҳвол нақадар хатарли тус олганини аввало таъминот масаласи бугундай издан чиқиб, халқимизни боқиб учун бор-йўғи бир ҳафта-ун кунга етадиган ун захираси қолгани, тартиб-интизом бўшашиб, турли кўпорувчи ва галамис кучлар бош кўтариб, юртимиз деярли жар ёқасига келиб қолгани мисолида тасаввур қилиш қийин эмас.

Ана шундай ўта таҳликали вазиятда ҳам биз ўз танлаган йўлимиздан — мустақиллик йўлидан қайтмадик. Чунки биз яхши тушунарлик — ҳаёт-мамлатимиз ҳал бўлаётган айни шундай дамларда қийинчилик ва тўсиқлар олдида бўлиб келиш — бу ҳозирги ва келажак авлодлар олдида ҳиёбат қилиш билан баробар бўлур эди.

Айни шу пайтларда халқимиз ўзининг қатъияти ва матонатини амалда намойиш этиб, Ўзбекистонимизнинг ёруғ ва буюк келажига ишончини йўқотгани йўқ ва иншоолло, ҳеч қачон йўқотмайди.

Ҳақиқатан ҳам, мустақилликнинг биринчи кунлариданоқ, аҳволимиз қандай оғир ва хавф-хатарли бўлмасин, ҳар қадамда пайдо бўлаётган тўсиқ ва ғовларни, турли муаммоларни ечиш билан банд бўлишдан қатъи назар, мамлакатимизнинг бугунги кунини ва истиқболига жавоб берадиган, чуқур ўйланган стратегиямиз устида ишимизни тўхтатганимиз йўқ.

Биз олдимизга қўйган буюк мақсадларга эришишда — эркин, демократик давлат куриши, бозор иқтисодиётига ўтиши, фуқаролик жамиятини барпо этишида, мамлакатимизни тараққий топган давлатлар қаторига кўтариш йўлида шошма-шошарлик ва пала-партиш ишларга йўл қўймадик, жаҳондаги илғор тажрибаларни ўрганиб, лекин қимдан қўр-қўрона нусха олганимиз йўқ. Бу борада чуқур маънога эга бўлган "Ислоҳот — ислоҳот учун эмас, аввало инсон учун" деган ғоя асосида эл-юртимизга хос хусусиятлар, шарт-шароитларга мос бўлган, халқро майдонда "Ўзбек модели" деб тан олинган, узоқни кўзлаган йўлни ўзимизга маъқул топдик ва уни амалга оширишга киришдик.

Биз танлаган йўл — машҳур беш принципга асосланган тараққийёт стратегияси нақадар тўғри эканини, оғир синовлардан ўтиб, мамлакатимиз ривож учун мустақкам замин бўлиб қолганини ҳаётимизнинг ўзи исботлаб бермоқда. Бунинг тасдиғини мустақилликка эришганимизнинг дастлабки кунларидан бошлаб энг ўткир ва ҳал қилувчи масала — замон талабига жавоб берадиган янги авлод кадрларини тайёрлаш вазифаси мисолида яққол кузатиш мумкин.

Агарки биз 19 йил олдин эски қолип ва асоратлардан воз кечиб, Қадрлар тайёрлаш миллий дастури ва унинг узвий давоми бўлган Мактаб таълимини ривожлантириш умуммиллий дастурини қабул қилиб, таълим-тарбия тизимини тубдан ўзгартирсак, бунинг учун давлатимиз ва бу-

тун жамоатчилигимизнинг куч ва имкониятларини сафарбар этмасак, бугунги аҳволимиз қай даражада бўлишини тасаввур қилиш қийин эмас.

Ҳеч иккиланмасдан айтишга барча асосларимиз бор — ҳозирги кунда лицей ва коллежларни, олий ўқув юрларини битириб чиқаётган, ҳаётга янги ҳаридиган минг-минглаб ёшларимиз биз учун, келажакимиз учун тоғдек таянч бўлиб, мамлакатимизда олиб борилаётган барча ислохотларнинг ташаббускори ва ижроси бўлиб майдонга чиқмоқда.

Ватанимизнинг келажиги ва тақдирини ўз қўлига олишга қодир бўлган бундай янги авлоднинг тарбия-лашга қаратилган дастурларни ўз вақтида қабул қилганимиз ва давлат сиёсати даражасига кўтарганимиз янги жамият куришимизда ҳақиқатан ҳам ҳал қилувчи роль ўйнамоқда.

Тарихан қисқа даврда Ўзбекистон илгариги ўзини боқиб, ўзини ҳимоя қилишга қурб етмаган, иқтисодиёти бирёқлама ривожланган, пахта якка-ҳокимлиги ҳалокатли тус олиб, аҳолининг ҳаёт даражаси ғоят ачинарли аҳволга тушиб қолган қолоқ республикадан бугунги кунда тез ва барқарор суръатлар билан тараққий этиб бораётган, жаҳон ҳамжамиятида ўзига муносиб ўрин эгаллаган, қудратли давлатга айланиб бормоқда, десак, айни ҳақиқатни айтган бўламиз.

Мустақиллик йилларида иқтисодиётимиз қарийб 6 баробар ўсди, унинг таркибида sanoatning ulushi 14 foizdan 34 foizga etdi, jaҳon miqosidagi global moliyaviy-iqtisodiy inqiroz davom etayotganiga qaramasdan, ylpni ichki mahsulotimizning oshish sur'atlarini oxirgi 11 yil davomida kamdan-kam davlatlar qatorida 8 foizdan kam bulmasdan kelmokda. Aytish kerak, 2016 yilning birinchi yarmi yakunlari buyicha hisob-kitoblarni shuni kўrsatmoqda-ki, joriy yilga ham oshish sur'atlarimiz bundan past bulmaydi.

Энг муҳими, ўтган давр мобайнида одамларимизнинг саломатлиги мустаҳкамланиб, оналар ўлими 3,2 баробар, болалар ўлими 3,4 баробар камайгани, ўртача умр кўриш даражаси 66 ёшдан 73,5 ёшга, аёллар ўртасида 76 ёшга узайгани, аҳолиимизнинг сони 2016 йилнинг охиригача 32 миллиондан ошиб кетиши, яъни мустақиллик йилларида халқимиз 12 миллионга кўпайгани бизнинг қандай катта юксалиш йўлини босиб ўтганимизни, эл-юртимизнинг ҳаёт сифати ва фаровонлиги ўсиб бораётганини яққол тасдиқлайди.

Буларнинг барчаси аввало мард ва матонатли халқимизнинг қаҳрамонона меҳнати эвазига амалга оширилмоқда ва мамлакатимиз ўзининг барқарор ривожланиш суръатлари билан халқаро жамоатчиликни ҳайратда қолдирмоқда.

Муҳтарам юртдошлар! Барчамиз яхши тушунамиз — биз эришяётган улкан марра ва натижалар кўзлаган мақсадларимизнинг фақат маълум бир қисmini ташкил этади.

Ҳозирги вақтда тез суръатлар билан ўзгариб бораётган давр, дунё бозорларидан ноаниқлик, беқарорлик ва инқироз давом этаётгани, рақобат кучайиб, шафқатсиз тус олаётгани, хомашё нархнинг пасайиб бораётгани — бундай ҳолатлар барчамиздан, аввало, раҳбарлик ва етакчи лавозимларда ўтирган шахслардан эски қараш ва ёндашувлардан, иш услубларидан бутунлай воз кечиб, янги фикрлашни, ишни ташкил қилиш ва бошқарув тизимини замон талаблари даражасига кўтаришни тақозо этмоқда.

Энг аввало, мамлакатимизни демократик янгилаш, модернизация қилиш, унинг рақобатдошлигини ошириш йўлида бошлаган ислохотларимизни давом эттириш, иқтисодиётимизда таркибий ўзгаришларни чуқурлаштириш ва унда давлат иштирокини камайтириш, хусусий мулкнинг улушини кенгайтириш ва унинг устуворлигини таъминлаш вазифалари ҳал қилувчи ўрин

тутиши зарур. Шулар қаторида хусусий тадбиркорлик ва кичик бизнес самарасини ошириш, хорижий инвестициялар ҳажмини кўпайтириш, замонавий, юқори технологияларни жорий этиш мақсадида мамлакатимизда яратилган имтиёزلарни янада кенгайтириш вазифалари доимо эътиборимиз марказида туриши даркор.

Бугунги кунда яқин ва узоқ атрафимизда қарама-қаршилик ва зиддиятлар кучайиб, турли можаро ва қон тўкишлар давом этаётгани, терроризм, экстремизми ва наркотрафик хавфи тобора кескинлашиб бораётгани ҳар биримизни ташвишга солмасдан қўймайди ва барчамиздан ҳамisha хушёр ва оғоҳ бўлиб яшашни талаб этади.

Вужудга келаятган мана шундай мураккаб шароитда Ўзбекистонимизнинг хавфсизлигини, чегараларимиз дахлсизлигини таъминлаш, турли балоқазоларни остонамизга йўлатмаслик, юртимизда ҳукм сураётган миллатлар ва фуқароларо ҳамжиҳатлик, ўзаро ҳурмат, меҳр-оқибат муҳитини кўз қорачиғидек сақлаш, "Бизга тинчлик ва омонлик керак" деган эзгу давлатни барчамизнинг бурчимиз ва устувор вазифамиз сифатида амалга оширишимиз зарур.

Ўзбекистонда олиб борилаётган ташқи сиёсатнинг асосий йўналишлари сифатида биз бошқа давлатларнинг ички ишларига аралашмаслик ва пайдо бўлаётган қарама-қаршилик ва зиддиятларни тинч, сиёсий келишувлар йўли билан ечиш тарафдоримиз.

Турли ҳарбий-сиёсий блок ва альянсларга қўшилмаслик, юртимиз ҳудудидан чет давлатларнинг ҳарбий базалари жойлаштирилишига ва ҳарбийларимизнинг чегараларимиздан ташқаридаги ҳудудларда бўлишига йўл қўймамаслик ўзимиз учун маъқул, деб биламиз.

Биз мустақиллик йилларида яқин ва узоқ кўшнилари билан ўзаро ҳурмат, ўзаро манфаатларни тан олиш асосида олиб бораётган алоқаларимизни, аввало ҳамкорлик ва ҳамжиҳатлик муносабатларини мустаҳкамлашга ҳаракат қилиб келганимиз ва айни шундай сиёсатни давом эттиришга тайёرمиз.

Азиз ватандошлар! Шу кунларда бутун халқимиз Бразилиянинг Рио-де-Жанейро шаҳрида бўлиб ўтган XXXI ёзги Олимпиада ўйинларида 4 та олтин, 2 та кумуш, 7 та бронза медалини қўлга киритиб, буюк ғалабага эришган спортчи ёшларимизни қизгин кутламоқда. Дунёдаги 206 та мамлакатдан келган манаман деган спортчилар билан бўлган кескин беллашувларда ўғлонларимизнинг кўрсатган мардлиги ва фидойилиги, маҳорати ва матонати, она Ватанимизга муҳаббатини минг-минглаб ёшларимиз учун ҳақиқий ибрат намунаси бўлди, деб гурур ва ифтихор билан баралла айтишга барчамиз ҳаққимиз.

Ватанимиз байроғини баланд кўтариб, Ўзбекистон ёшларининг дунёда ҳеч кимдан кам эмаслигини бутун жаҳонга намойиш этган моҳир спортчиларимизга, уларнинг ота-оналари, устоз-мураббийларига, миллий олимпия терма жамоамизнинг барча аъзоларига чин қалбимдан чуқур миннатдорлик билдираман.

Сиз, ёшларимизга, менинг азиз фарзандларимга қаратиб айтмоқчиман: бўш келманг, азизларим, давр бизники, марра бизники!

Қадрли ва муҳтарам ватандошларим! Сизларни, бутун халқимизни Мустақиллик куни билан яна бир бор табриклаб, барчангизга тинчлик-омонлик, бахту саодат, хонадонларингизга, эл-юртимизга файзу барака тилайман.

Барча эзгу ишларимизда Яратганимизнинг ўзи қўлласин, ўзи мададкор бўлсин!

Юртимиз тинч, осмонимиз мусаффо, халқимиз омон бўлсин!

Мустақиллигимиз абадий бўлсин!

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Президенти

Буюкликка элтувчи йўллар

Бугун мамлакатимизда турли соҳаларда эришилаётган улкан муваффақиятлар, аввало, юртимизда ҳукм сураётган тинчлик ва осойишталикнинг маҳсулидир. Тинчлик туфайли биз ўтган йиллар давомида мунтазам равишда бунёдкорлик ишлари билан шуғулланиб, энер-

гетика, дон маҳсулотлари, автомобилсозлик, кимё, озиқ-овқат саноати ва бошқа қатор стратегик соҳаларда тўлиқ мустақилликка эришдик. Жумладан, транспорт-коммуникация соҳасида ҳам катта муваффақиятлар қўлга киритилмоқда.

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

Мамлакатимиз мустақиллигининг 25 йиллиги муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов номига хорижий давлатлар ва ҳукуматлар, нуфузли халқаро ташкилотлар раҳбарлари, таниқли жамоат арбоблари, ишбилармон ва академик доиралар вакиллари билан самимий қутловлар келиб турибди. Уларда давлатимиз раҳбарига бахт-саодат ва муваффақиятлар, Ўзбекистон халқига тинчлик-омонлик, доимий равақ ҳамда фаровонлик каби эзгу истаклар изҳор этилган.

Келажакнинг муносиб ворислари вояга етмоқда

ИНСОН ҚАДРИ АЗИЗ

Мухаббат ШАРАПОВА,
Ўзбекистон Қаҳрамони,
Қарши шаҳридаги 2-ихтисослаштирилган умумий ўрта таълим мактаб-интернатининг математика фани ўқитувчиси

Мамлакатимиз бўйлаб халқимиз энг улуғ, энг азиз байрам — Истиқлол айёмини кенг нишонламоқда. Бу байрамни ҳар бир юртдошимиз алоҳида тайёргарлик билан кутиб олди. Таомилга қўра байрамларда кўпроқ муваффақиятлар, зафарлар ҳақида гапирилади. Халқимиз азалдан эртанги кун ишқи билан хайрли режалар тузиб яшашга ўрганган.

ГЎЗАЛЛИК, КЎРКАМЛИК — фаровонлик тимсоли

САМИМИЙ КҮТЛОВЛАР

Давом. Бошланғичи 1-бетда

Россия Федерацияси Президенти Владимир Путиннинг мактубида шундай дейилади:

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Жаңобя Олийларига

Муҳтарам Ислам Абдуғаниевич!

Ўзбекистон Республикаси мустақиллиги эълон қилинганлигининг 25 йиллиги билан Сизни самимий муборакбод этаман.

Мамлакатингиз ижтимоий-иқтисодий, илмий-техникавий, гуманитар ва бошқа соҳаларда салмоқли ютуқларга эришди. Ўзбекистоннинг жаҳон майдонидаги обрў-эътибори бениҳоя юқоридир.

Дўстлик ва ўзаро ҳурматнинг эзгу анъаналарига таянучи давлатларимиз ўртасидаги муносабатлар стратегик шериклик ва иттифоқчилик руҳида фаол ривожланиб бормоқда. Ишончим комилки, биз ўзаро манфаатли икки томонлама ҳамкорликни бундан буён ҳам барча йўналишларда мустақамлаб, долзарб халқаро масалаларни ечишда саъй-ҳаракатларимизни самарали равишда мувофиқлаштириб бораверамиз. Бу Россия ва Ўзбекистон халқларининг тўб манфаатларига жавоб беради, минтақавий барқарорлик ва хавфсизликни таъминлашга хизмат қилади.

Муҳтарам Ислам Абдуғаниевич, Сизга чин қалбдан мустақам соғлиқ ва муваффақиятлар, Ўзбекистоннинг барча фуқароларига бахт-саодат ва равақ тилайман.

Эҳтиром ила,

Владимир ПУТИН,
Россия Федерацияси Президенти

Шунингдек, қуйидагилар ўз табриқларини йўллашган:

Буюк Британия ва Шимолий Ирландия Бирлашган Қиролиги Қироличаси — **Елизавета II**

Япония Императори — **Акихито**

Бельгияликлар Қироли — **Филипп**

Франция Республикаси Президенти — **Франсуа Олланд**

Ҳиндистон Республикаси Президенти — **Пранаб Мукержи**

Қозоғистон Республикаси Президенти — **Нурсултон Назарбоев**

Молдова Республикаси Президенти — **Николае Тимофти**

Туркия Республикаси Президенти — **Режеп Таййип Эрдоғон**

Туркия Республикаси Бош вазири — **Бинали Йилдирим**

Чехия Республикаси Президенти — **Милош Земан**

Словакия Республикаси Президенти — **Андрей Киска**

Болгария Республикаси Президенти — **Росен Плевнелиев**

Малайзия Қироли — **Абдул Халим Муадзам Шоҳ Янг ди-Пертуан Агонг XIV**

Фаластин Давлати Президенти, Фаластин Озодлик Ташкилоти Ижроия Қўмитаси Раиси — **Маҳмуд Аббос**

Бангладеш Халқ Республикаси Президенти — **Абдул Ҳамид**

Исроил Давлати Президенти — **Реувен Ривлин**

Сингапур Республикаси Президенти — **Тони Тан Кенг Ям**

Бирлашган Араб Амирликлари Бош вазирининг ўринбосари,

Ички ишлар вазири — **Сайф бин Зоид Ол Наҳаён**

Бельгия парламенти Вакиллар палатаси раиси — **Зигфрид Браке**

Шанхай ҳамкорлик ташкилоти Бош котиби — **Рашид Алимов**

ШХТ Минтақавий аксилтеррор тузилмаси

Ижроия қўмитаси директори — **Евгений Сисоев**

Жаҳон банкининг Европа ва Марказий Осиё мамлакатлари бўйича вице-президенти — **Сирил Мюллер**

Корея халқаро ҳамкорлик агентлиги (KOICA) президенти — **Ким Ин Сук**

Корея Экспорт-импорт банки раиси ва президенти — **Ли Дук Хун**

“Самсунг Инжиниринг” президенти ва бош ижрочи директори — **Пак Чунг Хим**

“ЛУКОЙЛ” компанияси президенти — **Вагит Алекперов**

Хитой миллий нефть-газ корпорацияси директорлар кенгашининг раиси — **Ван Илнь**

“Поли Текноложиз” компанияси президенти — **Ван Линь**

“ZTE” корпорацияси президенти — **Чжао Сяньмин**

“Сумитомо Корпорейшн” Бошқаруви раиси — **Казуо Омори**

“Марубени Корпорейшн” Бошқаруви раиси — **Теруо Асада**

“Мицубиси Хитачи Пауэр Системс” Бошқаруви раиси — **Кожичи Такака**

“Мицубиси Хэви Индастриз Лтд.” президенти ва катта ижрочи директори — **Шунъичи Миянага**

“Фуҷицу Лимитед” президенти — **Тацуя Такака**

“Исузу Моторс Лимитед” Бошқаруви раиси ва ваколатли директори — **Сусуми Хосон**

“ИТОЧУ Корпорейшн” президенти — **Масахиро Окафудзи**

Қувайт араб иқтисодий тараққиёт жамғармаси бош директори — **Абдулваҳоб ал-Бадир**

Европа Иттифоқининг Марказий Осиё бўйича махсус вакили — **Петер Буриан**

Европа Парламенти депутати, Европа Парламентининг Марказий Осиё бўйича делегацияси раиси — **Ивета Гргуле**

Инҳа университети президенти — доктор **Чой Сулжа**

Нагоя университети президенти — **Сейчи Мацуо**

Европа менежмент ва технологиялар мактаби президенти — **Йорг Рохолл**

Москва ва Бутун Россия Патриархи — **Кирилл**

Тошкент ва Ўзбекистон Митрополити, Ўрта Осиё митрополит округи раҳбари — **Викентий**

Қўтловлар келиши давом этмоқда.

Мустақиллик ва эзгулик монументига гул қўйилди

Халқимиз Ватанимиз мустақиллигининг йигирма беш йиллигини катта кўтаринкилик билан байрам қилмоқда. Бу буюк сана юртдошларимиз қалбига бемисл фахр-ифтихор, сурур бағишламоқда. Жорий йилда энг улуғ, энг азиз айёмимиз мамлакатимиз бўйлаб «Ўзал ва бетақдоримсан, муқаддас Ватаним, жоним сенга фидо, Ўзбекистоним!» деган эзгу ғоя асосида нишонланмоқда.

Ватанимиз мустақиллигининг йигирма беш йиллиги муносабати билан 31 август кунини хурриятимиз, порлоқ истиқболимиз ва эзгу мақсадларимиз рамзи бўлган Мустақиллик ва эзгулик монументи пойига тантанали равишда гул қўйиш маросими бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти девони, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати ва Қонунчилик палатаси, Ўзбекистон Республикаси Вазирилари Мақамаси, вазирилик ва идоралар номидан ҳарбий оркестр садолари остида Мустақиллик ва эзгулик монументи пойига гулчамбарлар қўйилди.

Мустақиллик, тинчлик ва тараққиёт. Бу улуғ тушунчалар доимо ёнма-ён. Халқимизнинг тарихий ютуғи — Ватанимиз мустақиллигининг йигирма беш йиллиги кенг нишонланаётган шу кунларда бу ҳақиқат яна бир бор ўз ифодасини топмоқда.

Президентимиз раҳнамолигида Мустақиллик майдонида улкан қурилиш ва ободонлаштириш ишлари амалга оширилиб, у яхлит меъморий ансамбль, ноёб мажмуа қурилишини олди. Бу ерда олиб борилган бунёдкорлик ишлари бош майдонимизнинг нафақат манзарасини, балки мазмун-моҳиятини ҳам тубдан ўзгартириб юборди.

Бугун Мустақиллик майдонининг кўрку таровати ҳар қандай кишини ҳайратга солади. Бу ердаги доимо яшнаб турувчи дарахтлару турфа гуллар кўзни қувонтиради. Майин шабадан дарахтлар, ям-яшил майсалар оҳиста тебранди. Кундузлари кўёш нурида, тунлари нурафшон чироқлар шуъласида жилланувчи фаворалар майдон ҳавосини мўътадил сақлайди. Бу ерга келган одам ажиб сокинликни, унинг замиридаги тинчлик ва оқсоқликни янада теран ҳис этади.

Давлатимиз раҳбарининг таъаббуси билан 2005 йил 28 декабрда Мустақиллик монументи олдида Бахтиёр она сиймоси акс этган муаззам ҳайкал қад ростлади. Бугунги тинч, осуда ҳаётимиз, порлоқ келажакка бўлган мустақам ишончимиз ифодаланган, фарзандини бағрига босиб, унга термулиб турган Бахтиёр она сиймосида ҳар биримиз ўз онамизни, беғубор болалигимизни, барқамол авлодимизни кўргандек бўламиз.

Мазкур мажмуа эркин демократик давлат, инсон манфаати ва ҳуқуқлари ҳар нарсадан устун турадиган фуқаролик жамияти барпо этилаётган мамлакатимизда аёл зотиға бўлган чексиз ҳурмат-эҳтиром ифодасидир.

— Ҳар гал Мустақиллик майдонига келганимизда қалбимизда ўзгача туйғулар жўш уради, — дейди “Қамолот” ёшлар ижтимоий ҳаракати Тошкент шаҳар кенгаши раиси Акмал Жумабоев. — Давлатимиз раҳбарининг томонидан ёшларга қаратилаётган эътибор туфайли қўлга киритаётган ютуқ ва марраларимиз билан ҳар қанча фахрлансак арзийди. Бугун юртимиздаги ҳар бир ёш қалбига Ватан келажакки учун масъуллик, Ватан равақига муносиб улуш қўшишдек эзгу ният мужассам.

Ютуқларимиз кўпайгани сари халқимизнинг фаровонлиги, турмуш маданияти ва салоҳияти ҳам юксалиб бораверди. Юксак маънавият ва салоҳиятга эга халқ янги-янги марраларни қўлга киритишга қодир.

Мустақиллик йилларида халқимизнинг онгу тафаккури бутунлай ўзгарди. Бугун халқимиз замонавий, юксак даражадаги шарт-шароитларда ҳаёт кечиришга ўрганди. Буларнинг барчаси истиқлол йилларида олдинимизга қўйган улуғ мақсадларга эришаётганимиз, биз ҳеч кимдан кам эмаслигимизнинг амалдаги ифодасидир.

Замонлар ўтади, мамлакатимизда янги-янги авлодлар дунёга келади. Аждодларимизнинг, халқимизнинг асрий оруз-умидларини рўёбга чиқарган, эркин ва обод Ватан барпо этиш йўлида қанот бўлиб, беқисс имконият ва истиқболларини очиб берган бу кун юртимиз тарихида мангу буюк сана бўлиб қолади.

1 сентябрь кунини пойтахтимизнинг барча туманларида байрам тантаналари ўтказилади. Мамлакатимиз вилоятларида байрам тadbирлари, сайиллар давом этади.

ЎЗА

Буюкликка элтувчи йўллар

Давом. Бошланғичи 1-бетда

Президентимиз раҳбарлигида мустақиллигининг илк йилларидан бошлаб мамлакатимизнинг барча ҳудудларини яхлит транспорт-коммуникация тизимига боғлаш масаласига алоҳида эътибор қаратилди. Шу мақсадда ўтган қисқа давр ичида 1 минг 200 километрдан зиёд янги темир йўл қурилган, 3 минг 800 километр темир йўл модернизация қилинган, салкам 1 минг 100 километрлик темир йўл магистраллари электрлаштирилган мамлакатимизнинг барча минтақаларини қамраб олиш имконини яратди, яъни мамлакатимизнинг ягона темир йўл тизими яратилди. Бу ниҳоятда муҳим, ҳам иқтисодий, ҳам сиёсий аҳамиятга молик масаладир.

Бир эста олайлик. Собик тузум даврида барча коммуникация тармоқлари, авваломбор, транспорт-логистика алоқаси қўшни республикалар ҳудуди орқали ўтар, бу эса аҳоли учун қатор ноқулайликлар туғдиради. Одамларимиз Фарғона водийсини мамлакатимизнинг бошқа ҳудудлари билан темир йўл воситасида тўғридан-тўғри боғлайдиган қўнлар тезроқ келишини орзу қиларди. Мустақиллигининг илк йилларидан темир йўл орқали янги автомобиль йўли қурилган эди. Эндиликда Фарғона водийсинга темир йўл орқали янги автомобиль йўли қурилган эди. Эндиликда Фарғона водийсинга темир йўл орқали янги автомобиль йўли қурилган эди. Эндиликда Фарғона водийсинга темир йўл орқали янги автомобиль йўли қурилган эди.

Мустақиллигимизнинг 25 йиллиги арафасида Ангрэн-Поп электрлаштирилган темир йўли орқали йўловчи поезди Тошкентдан Андижонга илк катновини амалга оширган ҳам мамлакатимиз тарихида унутилмас воқеа сифатида муҳрланди.

Давлатимиз раҳбарининг таъаббуси билан 2005 йил 28 декабрда Мустақиллик монументи олдида Бахтиёр она сиймоси акс этган муаззам ҳайкал қад ростлади. Бугунги тинч, осуда ҳаётимиз, порлоқ келажакка бўлган мустақам ишончимиз ифодаланган, фарзандини бағрига босиб, унга термулиб турган Бахтиёр она сиймосида ҳар биримиз ўз онамизни, беғубор болалигимизни, барқамол авлодимизни кўргандек бўламиз.

Дарҳақиқат, мустақиллигимизнинг дастлабки йиллариданоқ дунё бозорига янги йўллар очиш, мамлакатимизни бошқа минтақалар билан боғлайдиган замонавий транспорт коммуникациялари барпо этиш долзарб масала сифатида кун тартибига қўйилган эди. Асосий эътибор янги темир йўллар қуриш, мамлакатимизнинг ягона ва яхлит темир йўл тизимини барпо этишга қаратилди. Амударё узра автомобиль ва темир йўл катновини учун мўлжалланган замонавий кўприкни ўз ичига олган Навоий — Учқудуқ — Султон Увайстоғ — Нукус темир йўлининг барпо этилиши бу борадаги дастлабки қадам бўлди. Кейинроқ “аср мўъжизаси” дея ном олган ноёб иншоот — Тошгузар — Бойсун — Қумқўрғон темир йўл линияси ишга туширилди. Ушбу бунёдкорлик иншооти мамлакатимизда ягона миллий темир йўл тизимини яратишнинг навбатдаги муҳим босқичи бўлди. Айниқса, Ангрэн — Поп электрлаштирилган темир йўлининг очилиши эса чинакамига халқимиз учун катта воқеа бўлиб тарих зарварларида муҳрланди.

Кунини кеча Тошкент — Бухоро йўналишида дастлабки катновини бошлаган “Ағросийоб” юкори тезликда ҳаракатланувчи замонавий электр поезди ҳам Ўзбекистоннинг дунёдаги энг тараққий этган давлатлар сафидан тобора муносиб ўрин топиб бораётганини яна бир бор исботлади.

Кунини кеча Тошкент — Бухоро йўналишида дастлабки катновини бошлаган “Ағросийоб” юкори тезликда ҳаракатланувчи замонавий электр поезди ҳам Ўзбекистоннинг дунёдаги энг тараққий этган давлатлар сафидан тобора муносиб ўрин топиб бораётганини яна бир бор исботлади.

Айниқса, Самарқанд — Бухоро йўналишидаги темир йўлининг автомобиль йўллари билан кесилиш жойларида, йўл четларида юртдошларимиз қўлларида гуллар, байроқлар ҳамда рамзий белгилар билан “Ағросийоб” юкори тезликда ҳаракатланувчи замонавий электр поездини олқишлайди. Поезд ва унинг йўловчилари Бухоро вокзалида вилоят фаоллари ҳамда кенг жамоатчилик томонидан тантанали кутиб олинди. Поездининг фахрий пассажирларини кутиб олаётган юртдошларимиз гурури ва ифтихори уларнинг юз-кўзларида акс этди. Поезддан тушаётганларнинг эса тилида шукроналик, юз-кўзида тарихий воқеликнинг шохиди бўлишдек хайрат ва қувонч акс этди.

Темирйўлларимизнинг самарали меҳнатлари туфайли белгиланган мuddатдан тўрт ой олдин Тошкент — Бухоро тез юрар маршрутнинг фойдаланишига топширилиши юртининг энг улуғ тўйи — мустақиллик тантаналари олдиндан халқимизга қилинган муносиб бир туҳфа бўлди.

Этироф этиш жоизки, бундан беш йил аввал, истиқлолимизнинг 20 йиллиги арафа-

кент — Андижон йўналишида илк йўловчи ташиш поезди катновини амалга оширилди.

Мен ҳам ушбу тарихий воқеанинг бевосита иштирокчиси сифатида бениҳоя қувондим. Ҳукумат аъзолари, сенаторлар ва Қонунчилик палатаси депутатлари, меҳнат фахрийлари, республикамиз жамоатчилиги вакиллари, танлики адиблар ва санъат арбоблари, журналистлардан иборат йўловчи поезди Қамчиқ довоидаги туннедан атғни 16 дақиқа ичида ўтишга муваффақ бўлди. Биз бу ерда туннедан ташқари 285 суъний иншоот ва сув ўтказиш қувурлари, умумий узунлиги 2,1 километр, ўртача баландлиги 25 метрни ташқил этган 15 темир йўл кўприги ва 6 йўл ўтказгич, 4 станция, 4 разъезд, 2 вокзал барпо этилиб, фойдаланишга топширилганлигига гувоҳ бўлдик.

Денгиз сатҳидан 2 минг 200 метр баландликда жойлашган, қурилиш ишларининг мураккаблиги бўйича дунёда саккизинчи, узунлиги жиҳатидан ўн учинчи, МДХ мамлакатлари орасида ягона бўлган Қамчиқ туннели ҳамда темир йўлининг

ниҳоятда қисқа мuddатда — 32 ойда қуриб битказилгани кишини лол қолдиради. Бу шубҳасиз, халқимизнинг бунёдкорлик салоҳияти нечоқлик юкори эканлигидан далолатдир. Мазкур йўл Фарғона водийси вилоятларини республикамизнинг бошқа ҳудудлари орқали боғлаш билан бирга, Хитой — Марказий Осиё — Европа янги халқаро темир йўл коридорининг энг муҳим бўлиб хизмат қилади. Ўзбекистоннинг чет давлатларга чиқиб ва экспорт имкониятини, юртимизнинг транзит салоҳиятини кескин оширади.

Энг муҳими, Андижон, Фарғона ва Наманган вилоятларининг ўн миллиондан зиёд аҳолиси учун жуذا катта қулайликлар яратилади. Зеро, юртимизда амалга оширилаётган барча ислохотлар замирида инсон омилни етишини биз яхши биламиз. Ангрэн, Поп, Қўқон ва Марғилон шаҳарларидан ўтиб, Андижон шаҳрига етиб келган илк йўловчи поездининг водий ахли катта хурсандчилик билан кутиб олди. Андижонда ушбу маросимга бағишланган тантанали тadbир ташқил қилинди.

Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, Президентимиз раҳбарлигида мамлакатимизда изчиллик билан амалга оширилаётган ислохотлар самараларини нафақат халқимиз, балки бутун дунё жамоатчилиги эътироф этмоқда. Энг асосийси, бундай ишларнинг барчасини ўз кучимиз, ўз ақлу заковатимиз ва ўз салоҳиятимиз билан амалга оширмоқдамиз.

Қодир ЖўРАЕВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги
Ўзбекистон “Адолат” СДП фракцияси аъзоси

сида Марказий Осиё давлатлари орасида биринчи бўлиб мамлакатимизда Тошкент — Самарқанд йўналишида юкори тезликда ҳаракатланадиган “Ағросийоб” поезди катновини йўлга қўйилган эди. Кейинчалик бу борадаги ишлар бошқа йўналишларда ҳам давом эттирилди. 2015 йилда Мароканд — Қарши темир йўл линиясини электрлаштириш ишлари якунига етказилди ва “Ағросийоб” поезди Қарши шаҳрига катнай бошлади.

Эндиликда ушбу замонавий тез юрар поездининг қўхна ва боқий Бухоро сари йўлга қўйилиши натижасида йўловчилар Тошкент ва Бухоро ўртасида-

ги қарийб 600 километрлик масофани илгаригидек 8-10 соатда эмас, 3 соатга 30 дақиқада ҳар томонлама қулайликларда, ҳордик чиқариб босиб ўтишди.

Албатта, мустақиллик — буюк, истиқлол — тотли неъмат! Энг муҳими, у халқимизни бирлаштирди, доимо ҳамжиҳат бўлишга, тараққиётнинг янгидан-янги доволарини биргаликда босиб ўтишга, Ватан тақдири билан боғлиқ ҳеч бир воқеликка бевфарк бўлмасликка ўргатди. Кекаю ёшининг қалбига онаюртга садоқатни мустақамлади.

Бугунги эришилган натижа, яъни Ўзбекистонда янги тезкор темир йўл тармоғининг очилиши ўзбек мутахассислари, инженер ва техник ходимларининг профессионал савияси қисқа вақтда нақадар ортганлигининг ҳам исботи бўлди. Ишонамизки, ушбу поезд халқимизнинг эзгу мақсадлар йўлида амалга ошираётган ишларига кўприк бўлиб, уларни ягона мақсад сари бирлаштиради. Бу ўз навбатида, барча ислохотлар инсон манфаатларига қаратилганлигини яна бир қарра ёдга солади.

Ёрмат ХОЛИЁРОВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги
Ўзбекистон “Адолат” СДП фракцияси аъзоси

25 йил: МУСТАҚИЛЛИК ВА ТАРАҚҚИЁТ ЙЎЛИ

Мамлакатимизнинг жанубий сарҳадларида ястаниб ётган Қашқадарё воҳасининг қоқ марказида жойлашган Қарши бугун республикамизнинг обод, гўзал, кўркам, замонавий ва улғувор шаҳарларидан бирига айланган. Шаҳарга юксакроқ нуқтадан назар ташласангиз, у заминда парвоз қилишга шайланаётган Хумо қуши мисол намоён бўлади. Шаҳарнинг ўзига хос замонавий, обод, янги меъморий қиёфаси бир тарафдан, унинг марказида қад ростлаган вилоят ҳокимияти, турли ташкилотларнинг бинолари, меҳмонхоналар, коммуникация тармоқлари, ҳар тарафга қон томирлари сингари тармоқланиб кетган кенг ва раvon йўллар, маданият, санъат масканлари, қайта қурилган, тикланган қадимий архитектура ансамбллари, ёдгорликлари, обидалари, олий ўқув юр்தларининг мухташам иншоотлари тимсолида бўй кўрсатса, иккинчи томондан, унинг тўрт томонида бунёд этилган ва барпо қилинаётган янги даҳалар, мавзелаар, маҳаллалардаги бир-бирдан гўзал турар жойлар, спорт-соғломлаштириш марказлари, коллежлар, лицейлар, дам олиш, ҳордиқ чиқариш жойлари, майдонлар, хиёбонлар мисолида кўзга ташланади.

Албатта, бундан 30-35 йиллар илгари тарихий унутилган, бунёдкорлик, қурилиш ишларидан холи, кўчаларида даштнинг самум шамоллари кезиб юрадиган ўртамеъна бир шаҳарчининг орадан чорак аср ўтиб мамлакатимизнинг йирик шаҳарларидан, мегаполисларидан бирига айланишини тасаввурга сифирлаш қийин. Лекин бугунги овоз ва эркин ҳаёт, халқимизнинг ўз юртига эгалик ҳуқуқи, иқтисодий тараққиёт нафакат тасаввуримиздаги, балки ҳаёлимиздаги орзу-умидларини ҳам ҳаётий ҳақиқатга айлантирмоқда. Шаҳарнинг бугунги гўзаллиги, ободлиги, кўркамлиги асосида кашқадарёликларнинг, қаршиликларнинг ва умуман, халқимизнинг ўз юртига, шаҳрига нисбатан меҳр-мухаббат, фидойилиги, яратувчанлиги каби олжаноб хислатлар ётади. Аммо шаҳарнинг таракқиёт, юксалиш жараёнлари осон кечмади.

— Қаршининг кейинги 30 йил ичидаги миллий ва замонавий шаҳарсозлик таракқиёти, қурилиш, бунёдкорлик ишлари уч босқичда кечди, — дейди Қашқадарё вилоят архитектура ва қурилиш бош бошқармаси бошлиғи Шухрат Курбанов. — Биринчи босқич — ўтган асрнинг 80-йиллари охиридан, вилоятга Ислам Каримовнинг раҳбар бўлиб келишидан бошланган эди. Иккинчи босқич — 2005 йилдан кейин, Қарши шаҳрининг 2700 йиллик тўйини халқаро миқёсда нишонлаш учун тайёргарликлар сабабли амалга оширилди. Учинчи босқич — Президентимизнинг 2013 йил 25 июлдаги “Қарши шаҳрини келажакда қайта қуриш режаси ва замонавий йўл-транспорт коммуникацияларини ривожлантириш дастури тўғрисида”ги қароридан кейин бошланди. Бу уч босқичли бунёдкорлик, яратувчилик, қурилиш ишларининг амалий натижасини Қаршининг бугунги қиёфасида, жамоланда, замонавий шаҳарсозлик ҳаётида кўриб турибсиз.

Дарҳақиқат, бундан салкам 30 йил илгари воҳада рўй берган воқеаларни кашқадарёликлар яхши эслашади. Ушанда собиқ шўролар етакчиларининг топшириғига кўра “Ўзбеклар иши”, “Пахта иши” каби ўйлаб топилган жиний ишлар билан боғлиқ воқеалар авжга чиққан, қама-камалар қўйилган, одамларнинг қўнғида юрт қайғуси, шаҳар ва қишлоқларда бунёдкорлик, яратувчилик, уларни обод қилиш ишларидан кўра ўз ҳаётларини асраб қолиш ташвиши кучайган пайтлар эди ўшанда. Бундай пайтда бировга далда бўлиш осон эмасди. Ана шунда вилоятга раҳбар бўлиб келган Ислам Каримов одамлар қалбига йўл топишга, халқнинг оғирини енгил қилишга интилди. Воҳа аҳли билан елкама-елка туриб ишлади. Уша пайтда қуруқ гапнинг ўзи билан иш битмасди. Шунинг учун вилоят раҳбари томонидан воҳа иқтисодиётини яхшилаш, ишлаб чиқаришни кучайтириш, янги корхоналар барпо этиш билан бирга ҳудуд аҳлининг муаммоларини ҳал қилиш, янаша шароитларини янгилаш, ҳаёт тарзини ўзгартириш каби масалаларга эътибор қаратилди. Қўлпаб амалий ишлардан бири сифатида Қарши шаҳрини қайта қуришга, уни обод қилишга киришилди.

Шаҳарнинг кичик, эгри-бугри тор кўчалари кенгайтирилди. Улар ўрнида катта марказий кўчалар пайдо бўлди. Майдон ва хиёбонлар барпо этилди. Дам олиш маскани — марказий парк ҳам ўша йилларда қайта қурилди. Янги лойиҳалар асосида 4-5 қаватли турар жойлар ҳамда ташкилотлар учун бинолар қад ростлади. Қарши шаҳрининг марказий ҳудуд бозори ҳам қайтадан таъмирланди. Хунармандларнинг ишлаши учун имко-

ниятлар яратилди, расталар тикланди. Шаҳар аҳли хонадонлари табиий газ, ичимлик суви билан таъминланди. Шаҳар барига нур югурди. Одамлар қалбига янги раҳбарга ҳам, юрт келажигига, янги ҳаётга ҳам ишонч пайдо бўлди. Уша йилларда мамлакат хали мустамлакачилик исканжасидан қутилмаган, ҳар бир иш учун собиқ марказдан руҳсат сўраладиган даврда бундай ишларни амалга ошириш оғир эди. Ана шундай мураккаб шароитда Қарши шаҳрини замонавий ва миллий асосда барпо этишнинг асоси яратилди. Унинг маркази шаклланди.

— Уша пайтлари вилоятимиз раҳбарининг бир одати бор эди. Ҳар кун тунг пайти шаҳар фаолларини Қаршининг бирор кўчаси, майдони, хиёбони ёки бозори олдида тўйларди. Атрофини у киши бошчилигида пиёда айланиб чиқардик, — деб эслайди “Нуроний”

жамғармаси Қашқадарё вилоят бўлими раиси Январь Иновтов. — Кейин ўша жойини қайта қуриш, обод қилиш, аҳоли учун қулайликлар яратиш борасида маслаҳатлашардик. Бирорта жой, бирорта нукта вилоят раҳбарининг эътиборидан четда қолмасди. Шаҳар у кишининг сазой-харақати, ташаббуси билан қадам-қадам қайта қурилиб, янгидан қад ростлади. Қаршининг кейинги шаҳарсозлик таракқиёти, замонавий ва миллий асосда қайта қурилишнинг иккинчи босқичи 2005 йилнинг бошларидан бошланди. Шаҳарнинг 2700 йиллигини халқаро миқёсда ЮНЕСКО ташкилоти билан ҳамкорликда нишонлаш борасида қарорлар, фармонлар эълон қилинди. Гапнинг очиги, ўшанда шаҳарнинг тарихи олис қадимий билан боғлиқлигини кўпчилик яхши билмасди. Унинг 27 асрлик тарихий йўлини босиб ўтганига ишонмайдиганлар ҳам бор эди. Лекин асл тарихий ҳақиқат рўбета чиқди. Тарихчи, археолог, қадимшunos олимлар шаҳарнинг илк шаклланиш, пайдо бўлиш даври милоддан олдинги биринчи минг йилликларнинг бошига тўғри келишини ашёвий далиллар, ёзма манбалар, ўтмиш мероси бўлган осори-атикалар билан исботлаб бердилар. Қаршининг олис тарихи шаҳарнинг бугунги ҳудудидан 6-7 километр ғарбда жойлашган Ерқўрғон харобалари остида кўмилиб ётибди.

Муаррихларнинг таъкидлашича, юз гектардан ошмиқ харобалар остида қолиб кетган, 2700 йиллар илгари қурилган бу шаҳар Новтақ, Новтақа номлари билан юритилган. Бу шаҳарни милоддан олдинги IV асрда Александр Македонский босиб олиб, вайронга айлантирган. Шундан кейин новтақликлар Қашқадарё соҳилининг юқорироқ қисмида янги қалъа барпо этганлар. Бу қалъа кейинчалик кенгайиб Нахшаб номини олган. Тарихий манбаларда милодий 468 йилда Кидарийлар қароргоҳини янги Нахшабга кўчирганлари ҳақидаги маълумот сакланиб қолган. 710 йилда араблар босқинидан кейин шаҳар Насаф номи билан атала бошланган. Шаҳар турли

қисми тарихий ёдгорликлар сифатида сакланиб қолган. Қарши шаҳрининг 2700 йиллиги муносабати билан ана шу тарихий ёдгорликлардан Кўкғумбаз масжиди, қадимий ҳаммом, Шарофбой, Бектемир, Қиличбек, Хожа Абдулазиз мадрасалари, Соҳибқирон қурдирган кўприк ва бошқалар асл тарихий қўриқнинг монанд равишда қайта қурилди, таъмирланди. Айниқса, собиқ шўролар даврида қамқоқонага айлантирилган Одина масжиди ва мадрасаси тўлалигича қайтадан бунёд қилинди, тарихий қиёфаси тикланди. Шаҳарнинг кунчиқар уфқида жойлашган Хўжа Жаррох макбараси теурийлар даврида қад

ГЎЗАЛЛИК, КЎРКАМЛИК — ФАРОВОНЛИК ТИМСОЛИ

ростлаган. Мусулмон оламида машҳур бўлган бу инсон хоки Амир Теуур томонидан олиб келинган. Ана шу аэротрох ҳам теурийлар давридаги қиёфаси асосида қайта қурилди, шаҳарнинг табарруқ масканларидан бирига айланди. Умуман, Қаршининг 27 асрлик тўйи муносабати билан шаҳарнинг барча ёдгорликлари, обидалари қайта қурилиб, таъмирланди, тарихий қиёфаси яратилди. Тарихий шаҳар сифатида ҳам шаклланди.

— Қаршининг шаҳарсозлик таракқиётининг иккинчи босқичида унинг тўйи муносабати билан фақат тарихий масканларгина қайта қурилиб, обод қилинмади, балки янги, миллий иморатлар, иншоотлар бунёд этилиб, замонавий қиёфаси ҳам гўзаллашди, — дейди меъморшунослик доктори Муҳаммаджон Аҳмедов. — Хусусан, Қарши давлат университетининг 1500 ўрилли янги биноси ишга туширилди. Қарши муҳандислик иқтисодиёт институти ҳам янги биноларда фаолиятини бошлади. Тўртта касб-ҳунар коллежи ва академик лицейининг янги бинолари қад ростлади. Шаҳарда янги меҳмонхоналар ишга туширилди, мавжудлари тўла таъмирланди. Иккинчи маҳалла, битта янги даҳа, беш-олтита кўча, иккита хиёбон барпо этилди. Агар шаҳар 2005 йилда 7 минг гектар ҳудуддан иборат бўлган бўлса, 2006 йилга келиб унинг умум майдони 9 минг гектардан ошди. Бу ҳам унинг замонавий шаҳарсозлик таракқиётини кўрсатади.

Дарҳақиқат, 2006 йил октябрь ойида шаҳарнинг 2700 йиллиги нишонлангани муносабати билан унинг қиёфаси тўздан ўзгарди. “Насаф” стадиони, темир йўл вокзали, Қарши аэропорти таъмирдан чиқарилди. Шаҳар марказидаги йўллар, кўчалар кенгайтирилиб, янада обод бўлди. Янги майдон барпо этилди. Майдон марказида Қарши шаҳрининг ҳаётини намоён этувчи “Эл-юрт янчи” деб аталган ҳайкал композиция ўрнатилди. Ҳайкалда тўртта сиймо аксини топан. Ундаги ота ва она сиймоларида бутун ҳаётини, куч-қувватини, меҳрини фарзандлари, халқи, Ватанига бахшида этган заҳматқаш, меҳрибон инсонлар қиёфалари намоён бўлса, ўнги-қиз тимсолида илм-хунарга чанқоқ ёшлар, мамлакатнинг келажигига бўлган ишонч ўз ифодасини топан. Ҳайкалда тарих ва бугун, аждодлар ва авлодлар ўртасидаги бардавонлик юзаси уйғунлаштирилган. Қарши шаҳрида бунёдкорлик ишларининг, шаҳарсозлик таракқиётининг учинчи босқичи давлатимиз раҳбарининг 2013 йил 25 июлдаги “Қарши шаҳрини келажакда қайта қуриш режаси ва замонавий йўл-транспорт коммуникацияларини ривожлантириш дастури тўғрисида”ги қарори асосида бошланди. Энг аввало, шаҳар ҳудуди салкам икки бараварга кенгайтирилди. Унинг майдони 9

Келажак бугундан бошланади

Қарши шаҳрини янада гўзал, замонавий, барчанинг ҳавасини келтирадиган марказга айлантириш учун унинг 2030 йилгача мўлажалланган бош режасини амалга ошириш, шаҳар инфра-тузилмасини реконструкция қилиш ва таъмирлаш бўйича Вазирлар Маҳкамасининг қарори ҳамда маҳсус дастур қабул қилинган эди. Шаҳар ҳудудидан ана шу дастурга мувофиқ ишлар жадал сурьатлар билан олиб борилаётган.

2030 йилга бориб Қарши шаҳри нафақат республикамизнинг, балки минтақамизнинг гўзал шаҳарларидан бирига айланади. Ҳозир ҳам Қаршида бўлган қишининг кўзи қунаб, дили яйрабди. Қарши, Шаҳрисабзда неча минг йилларни қаритган шаҳарларимизнинг замонавий қиёфа касб

этиши, гўзал, барчанинг ҳавасини келтирадиган даражага етишини эшитиш ҳар қандай кишини тўлқинлантиради. Бош режага мувофиқ, Қарши шаҳри ҳудуди 17 минг 700 гектарни ташкил этади, узунлиги 56 километр бўлган ҳалқа йўли қурилиб, ишга тушиш арафасида турибди. Шаҳрисабзда эса яхлит тарихий-меъморий мажмуа шаклланоқда. Бугун Қашқадарё вилоятига келган меҳмон борки, гўзал ва мафтункор Қарши шаҳрини кўрмай, унинг кўрки-чиройидан баҳра олмай кетмайди. Шаҳар маркази Президентимиз ташаббуси асосида бунёд этилган “Эл-юрт таянчи” монументи сайёҳлар, сайлга чиққанлар, гул кўтарган ёшлар, келин-куёвлар билан ҳаммиса аважум. Уйбу музазкам обида авлодлар барда-

XIV асрда нахшабликлар Насаф харобаларидан 2 фарсах узоқликда янги қалъа барпо этганлар. Қалъа Қарши номи билан аталган. Қалъа бағрида маҳобатли, мухташам қаср ҳам тикланган. Шаҳар номи шунга нисбат бериб айтилган, дейилади. Умуман, шаҳар қаерда, қачон, қай тарзда қурилган бўлмасин, унинг номида бунёдкорлик, қурилиш билан боғлиқ маъно, мазмун ифодасини топан. Этнограф олимлар Новтақа сўзи янги бино, Нахшаб — сарой обод қилган жой, Қарши — янги қаср, сарой мазмунини англатади, деб талкин қиладилар. Юсуф Хос Ҳожиб “Кутубда билиг” асариде Қарши қадим туркий тилда сарой номи билдиради, деб ёзади. Қаршининг XIV асрдан кейинги таракқиёти Амир Теуур ва теурийлар даври билан боғлиқ кетган. Бу хусусда Шарафиддин Али Язидий “Насафдин икки йиғоч йўл йироқда бир қаср барпо этилган эрди. Ҳазрат соҳибқирон Амир Теуур бир қиш анда қишладилар ва Қаршининг қалъа иморатини машпул бўлди. Уша қишда қалъа иморатини тутатдилар”, деб маълумот беради. Бу маълумотдан Қарши шаҳар сифатида XIV асрда тўла шаклланигани маълум бўлади. Шундан кейин шаҳарда XIV-XIX асрлар оралиғида қўлпаб иншоотлар — мадрасалар, масжидлар, кўприклар, ҳаммомлар, хонақолар бунёд қилинган. Эндиликда уларнинг бир

ростлаётган кўп қаватли уйлар шинамлиги, барча қулайликларга эгалик баробарида ўзига хос архитектура дизайни билан ҳам эътиборни жалб қилади. Сирасини айтганда, Юртбошимиз кўрсатмалари асосида Қарши ва Шаҳрисабз шаҳарларида шу кеча-кундузда давом этаётган бунёдкорлик ишлари қўлами шу қадар кенеки, уни сўз билан ифодалаб бўлмайди. Ҳеч шубҳасиз, амалга оширилаётган бу ишлар иккала шаҳарни ҳам халқимиз фаровон ҳаётининг тимсолига айлантиради. Воҳа аҳли порлоқ келажак бугундан бошланганини яхши билишади. **Абдуқаҳор АҲМЕДОВ, халқ депутатлари Қашқадарё вилояти Кенгашидаги Ўзбекистон “Адолат” СДП депутатлик гуруҳи раҳбари**

нинг гектардан 17 минг гектарга етди. Янги даҳалар, мавзелаар, маҳаллалар барпо этилиб, шаҳар таркибига қўшиб олинди. Унинг 2030 йилга қадар бўлган давр учун бош режаси тасдиқланди. Бу режага кўра, шаҳарда 4-9 қаватли, 1-2, 2-4 қаватли янги турар жой бинолари қуриш кўзда тутилган. Қаршининг тарихий-меъморий қисми атрофида муҳофаза ҳудуди ташкил этиш режалаштирилган. Ҳар бир ҳудудда мактаб, боғча, маҳалла гузарлари, кичик хиёбонлар, дам олиш масканлари, коллеж, лицейлар барпо этиш мўлажалланган. Умуман, воҳа марказида қиймати 555 миллиард сўмлик қурилиш бунёдкорлик ва ободонлаштириш ишларини амалга ошириш белгиланди.

Эндиликда ана шу режаларнинг бир қисми бажарилди. Кўп қаватли уй-жойлар, бор-хиёбонлар, қизмат кўрсатиш объектлари бунёд этилди. Савдо уйлари, янги меҳмонхоналар қад ростлади. Айниқса, замонавий камқанатли уйлар шаҳар қиёфасига мос бўлиб тушди, унинг кўркамлигини оширди. Шаҳарда йўл-транспорт коммуникацияларини яхшилаш борсида ҳам улдувор ишлар қилинмоқда. “Мустақиллик”, “Амир Теуур”, “Алишер Навоий”, “Ўзбекистон”, “Хонобод”, “Насаф” кўчалари кенгайтирилиб, атрофлари ободонлаштирилди. “Ўзбекистон” ва “Мустақиллик” кўчалари кесинган нуктада қад ростлаган 30 метрлик Қурант шаҳарнинг расмий марказини белгилаб бергандек бўлди. Миллий бинокорлик услубида яратилган бу иншоот доимо бонг уриб турувчи вақтининг, абадий ҳаётнинг, тинчлик ва оқилоланишнинг тимсолига айланади. У шаҳар ҳаётига ўзига хос шарқона руҳ, гўзаллик бағишлади.

Ундан сал ўтиб, “Мустақиллик” кўчаси бўйлаб юрсангиз, яна бир кўркамлик, гўзаллик оламига дуч келасиз. Катта хиёбон, хиёбондаги қатор фавворалар ҳар қандай одамнинг эътиборини ўзига тортади. Бу фавворалар хиёбони шаҳар аҳолисининг ва меҳмонларнинг дам олишлари учун етарли имкониятлар яратиш ҳамда майдонда, шаҳар бағрида мўътадил иқлимни юзага келтириш мақсадида барпо қилинган. Турли шакллар ҳосил қилувчи фавворалар шаҳарга нафақат салқинлик таратади, тунда ранг-баранг, чироклар ёғдусида ўзига хос гўзаллик жиловланади. Дарвоқе, таъхассисларнинг фикрига кўра, Қарши шаҳро, чўл бағридаги шаҳар бўлганлиги учун ёзининг чилласи бу ерда ниҳоятда иссиқ кечади. Ана шу иссиқни шаҳар бағрида камайтириш мақсадида 50 та фаввора яратиш режалаштирилган эди. Ҳозирча ана шундай фавворалардан 28 таси бунёд этилди. “Мустақиллик” кўчасидаги мусиқали фавворалар хиёбони ана шулардан бири ҳисобланади. Демак, шаҳарнинг турли нукталарида ана шундай мўъжазкор фавворалар хали қўлаб қурилади. Шаҳар янада гўзалланади.

Шаҳарда амалга оширилаётган бунёдкорликлар, табиийки, унинг йўл-транспорт инфратузилмасини яхшилашни ҳам талаб этади. Шу мақсадда шаҳар йўлларини яхшилашга, кўчаларини кенгайтиришга, замонавий транспорт тизимида тирбандлик юзага келишининг олдини олишга алоҳида эътибор берилмоқда. Бундан ташқари, шаҳар ҳаёти учун муҳим бўлган 56 километрик халқа йўли қурилмоқда. Унинг темир йўл, дарё ва каналлар кесилидиган жойларида 6 та замонавий йўл ўтказиғи ва кўприклар барпо этилмоқда. Бу ҳам шаҳарнинг янада обод бўлиши учун қизмат қилади.

Мамлакатимиз Президентининг Қашқадарё вилоятига ҳар бир ташрифи Қарши шаҳрини янада обод ва гўзал, кўркам масканга айлантириш учун қизмат қилмоқда. Хусусан, давлатимиз раҳбари 2015 йилда Қаршида бўлганда бу ердаги Амир Теуур даврида қурилган тарихий кўпригини таъмирлаш, дарё соҳилларини дам олиш жойларига айлантириш борсида зарур тавсиялар берган эди. Орадан кўп вақт ўтмай, бу ерда катта бунёдкорлик ва ободонлаштириш ишлари амалга оширилди. Кўприк тарихий асосда, асл тархига монанд равишда замонавий талабларга жавоб берадиган даражада қайта таъмирланди. Шаҳар бағридан окиб ўтувчи Қашқадарёнинг учта жойига тўғон қурилди. Натижанда дарё бағри сувга тўлди. Шаҳар аҳли учун оромгоҳ вазифасини ўтайдиган масканга айланади. Бу ерда 2 та сайёҳлик катери, 51 та катамаран келтирилди. Дарё соҳилларидаги эски бинолар бузилиб, 14 коттеж, 4 кафе-бар, болалар майдончалари, 4 та сунъий қопламали спорт майдони бунёд этилди. Соҳилда хиёбон вужудга келтирилди, болалар учун замонавий аттракционлар ўрнатилди. 24 гектар майдон кўкаламзор масканга айланди. Унинг бағрига 4 мингдан ортиқ манзарали дархат ва буталар экилди. Дарё бағрининг сувга тўлиши шаҳарда яшиллик оламининг кўпайиши, эколандшафт тизимининг вужудга келишига қизмат қилди. Дарё ва шаҳар ўзаро уйғунлашиб табиий гўзаллик, кўркамлик пайдо қилди. Буларнинг ҳаммаси шаҳар аҳлининг қувончига қувонч қўшди.

Президентимиз шу йилнинг 30 июнида Қашқадарё вилоятига ташрифи чоғида ушбу масканда амалга оширилган ишларга юксак баҳо берди. Шунингдек, Қарши темир йўл вокзали, “Насаф” стадиони ва шаҳарнинг бошқа нукталарида амалга оширилган бунёдкорлик ишлари билан танишиб, уларда келгусида қилинадиган ишларга тўхталиб ўтди. Шаҳар қиёфасини янада яхшилаш, аҳолининг дам олиши учун яратиладиган қулайликларни тобора оширишга, айниқса, шаҳарни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш, уни замонавий ва миллий шаҳарсозликнинг юксак намунасига айлантиришга алоҳида эътибор қаратди. — Қаршининг кечаги кун билан бугунги қиёфасини солиштирсангиз осмон билан ерча фарқ бор, — дейди ҳаяжон билан шарқшунос олим Убайдулла Уватов. — Энг муҳими, истиқлол йилларида кашқадарёликлар қалбига ўз юртига меҳр-мухаббат, фахр, гурур туйғуларини янада жўшди. Биз ҳозир шаҳар ҳаётида ана шу туйғуларнинг амалий ифодасини кўриб турибмиз.

Ҳақиқатан, бугунги кунда Қарши шаҳри Қашқадарё воҳасидаги юксак таракқиёт, юксалиш, тамаддулни ўзида намоён этмоқда. Зеро, шаҳар эндиликда юртимиз эришган истиқлолнинг, озодликнинг, ободликнинг ҳақиқий тимсолларидан бирига айланмоқда.

Жисмоний шахслар мол-мулк солиғи қандай ҳисобланади?

➤ “АДОЛАТ” ШАРҲИ

Жисмоний шахслар томонидан тўланадиган мол-мулк солиғи маҳаллий солиқлар таркибидagi асосий солиқ турини ташкил этиб, бугунги кунда ушбу солиқ тўғрисида, жумладан, солиқнинг қандай ҳисобланиши, нимага асосан тўланиши ва нималарга сарф этилиши ҳақида фуқароларга батафсил маълумот бериш мақсадга мувофиқ.

олияти учун фойдаланган ёхуд бу объектлар юридик шахсга ёки яқка тартибдаги тadbиркорга ижарага берилган тақдирда, шунингдек, жисмоний шахсларнинг мулкда бўлган яшаш учун мулкдорлик ҳисобидан жойлар бўйича жисмоний шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқ **юридик шахслар учун белгиланган ставка бўйича тўланиши** белгилаб қўйилган.

Хусусан, Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексининг 272-моддасига асосан мулкда солиқ солинадиган мол-мулк бўлган жисмоний шахслар, шу жумладан, чет эл фуқаролари, агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларида бошқача қоида назарда тутилмаган бўлса, шунингдек, юридик шахс ташкил этган ва ташкил этмаган ҳолда тузилган дехқон хўжаликлари жисмоний шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқ тўловчиларидир.

тўловчининг яшаш жойидан қатъи назар, солиқ солиш объекти жойлашган ердаги давлат солиқ хизмати органлари томонидан кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказувчи органнинг маълумотлари асосида амалга оширилади. Шунингдек, кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказувчи орган солиқ солиш объекти жойлашган ердаги давлат солиқ хизмати органларига ҳар йили 1 февралгача объектнинг 1 январь ҳолатига кўра инвентаризация қийматини ва унинг мулкдорини кўрсатган ҳолда маълумот тақдим этади.

Жисмоний шахс ёки оилавий корхона турар жойдан унда истиқомат қилиш билан бир вақтда товарлар ишлаб чиқариш (ишлаб бажариш, хизматлар кўрсатиш) учун фойдаланган тақдирда, мол-мулк солиғи жисмоний шахслар учун белгиланган ставка бўйича тўланади.

Бунда, агар кўчмас мулк мулкдорининг жойлашган ерини аниқлаш имконини бўлмаса, бу мол-мулк қайси шахснинг эгалигида ва (ёки) фойдаланишида бўлса, ўша шахс солиқ тўловчидир.

Шу билан бирга, мазкур кодекснинг 275-моддасида айрим тоифадаги фуқароларга ушбу солиқдан имтиёзлар кўзда тутилган бўлиб, уларга «Ўзбекистон Қахрамони», Меҳнат Қахрамони унвонларига сазовор бўлган, учала даражадаги Шухрат ордени билан тақдирланган фуқаролар, уруш ноғиронлари ва қатнашчилари, шунингдек, доираси қонун ҳужжатлари билан белгиланувчи уларга тенглаштирилган шахслар, ўн нафар ва ундан

ортиқ болалари бор аёллар, I ва II гуруҳ ноғиронлари, пенсионерлар ва Ўзбекистон Республикасининг конституциявий тузумини ҳимоя қилиш ёки ҳарбий хизматини ёхуд ички ишлар органларидаги хизматнинг бошқа мажбуриятларини бажариш чоғида яраланганлиги, контузия бўлганлиги ёки шикастланганлиги оқибатида ёхуд фронтда бўлиш билан боғлиқ касаллик туфайли ҳалок бўлган ҳарбий хизматчилар ҳамда ички ишлар органлари ходимлари ота-оналари ва бева хотинлари (бева эрларнинг) қиради.

Республикасининг 2016 йилги асосий макроекономик кўрсаткичлари прогнози ва Давлат бюджет параметрлари тўғрисидаги ПҚ-2455-сонли қарори билан солиқ қонунчилигига ўзгаришлар киритилди ҳамда солиқ ставкалари тасдиқланди. Хусусан, 2016 йилнинг 1 январидан жисмоний шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқни қадрастр ҳужжатларидаги инвентаризация қийматидан келиб чиқиб, **лекин 3 миллион сўмдан кам бўлмаган миқдордан ҳисоблаш тартиби жорий** қилинди.

ортиқ бўлган турар жой ва квартиралар учун эса 2,2 дан 2,5 фоизга оширилди. Бундан ташқари, 2016 йил 1 январдан бошлаб бошқа аҳоли пунктларида жойлашган умумий майдони 200 кв.метрдан ортиқ бўлган турар жой ва квартиралар учун жисмоний шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқ ставкалари – 1,8 фоиз миқдорда белгиланди.

Бунда, ўн нафар ва ундан ортиқ болалари бор аёллар, I ва II гуруҳ ноғиронлари ҳамда пенсионерларга кўрсатилган имтиёзлар қонун ҳужжатларида белгиланган солиқ солимайдиган майдон ўлчами (60 кв.метр) доирасида берилди.

Шунингдек, ушбу қарорга асосан жисмоний шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқ ставкаси мол-мулкнинг инвентаризация қийматига нисбатан 1,5 фоиз (2015 йилда 1,3 фоиз бўлган) миқдорда белгиланди.

Жисмоний шахслар мол-мулкни баҳолаш органлари томонидан белгиланган инвентаризация қиймати бўлмаганда, солиқни ундириш учун Тошкент шаҳри ва вилоят марказларида 20328,0 миң сўм миқдорда, бошқа шаҳарлар ва қишлоқ жойларда эса 8833,0 миң сўм миқдорда мол-мулкнинг шартли қиймати қабул қилинди.

Ушбу имтиёзлар мулкдорнинг таълиғига биноан фақат бир мол-мулк объектига тааллуқли бўлиб, шунингдек, жисмоний шахслар томонидан тadbиркорлик фаолияти учун фойдаланиладиган ёхуд юридик шахсга ёки яқка тартибдаги тadbиркорга ижарага берилган солиқ солиш объектларига нисбатан қўлланилмайди.

2016 йилда жисмоний шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқ бўйича алоҳида ставкалар шаҳарларда жойлашган умумий майдони 200 кв.метрдан 500 кв.метргача бўлган турар жой ва квартираларга 1,6 фоиздан 1,8 фоизгача, майдони 500 кв.метрдан

Кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқни рўйхатга олувчи органларда белгиланган тартибда рўйхатдан ўтказилмаган янги қурилган турар жойлар бўйича жисмоний шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқ мол-мулкнинг шартли қийматидан келиб чиқиб икки баравар миқдорда ундирилди.

Жисмоний шахсларга ҳисобланган мол-мулк солиғи жисмоний шахслар томонидан солиқ даври учун ҳисобот йилининг 15 октябрга қадар тўланиши керак.

Шу билан бирга, Солиқ кодексининг 36-моддасига асосан солиқ тўловчилар солиқ тўлаш мажбуриятларини муддатидан илгари бажаришга ҳам ҳақлидир.

Уллубек АБДУЛЛАЕВ,
Давлат солиқ қўмитасининг Жисмоний шахсларга солиқ солиш бош бошқармаси бошлиғи в.в.б

Хуқуқий маслаҳат

— Яқинда набирали бўлдим. Набирамга туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома олиш учун ФХДБ бўлимига борсам, улар мендан ота-онанинг шахсини тасдиқловчи ҳужжатлар, никоҳ гувоҳномаси ва туғилганлик тўғрисидаги тиббий маълумотнома тақдим этишимни сўради. Ушбу ва келиннинг қонуний никоҳдан ўтишмагани сабабли никоҳ гувоҳномаси тақдим эта olmayман. Ушбу ҳолатда болага туғилган гувоҳнома олиш тартиби қандай бўлади?

Ф.Мўминова, Ромитан тумани

— Боланинг ота-онаси қонуний никоҳда бўлмаса, ушбу ҳолатда туғилганлик ортиқчи белгилани тартибда расмийлаштирилади.

Бунда, никоҳда бўлмаган ота-она ФХДБ органига бирерликда ариза берадилар ва ариза билан бирга боланинг туғилганлиги тўғрисидаги тиббий маълумотнома ва онанинг илгари никоҳда бўлмаганлиги тўғрисида маълумотнома тақдим этадилар. Ота-она томонидан тўдирилган ариза ФХДБ бўлими ходимлари томонидан шахсини тасдиқловчи ҳужжатлар асосида текшириб кўрилади. Болага фамилия бериш ота-онанинг келишувига кўра амалга оширилади.

Шунингдек, оталиқни белгилашда ота-оналардан бири иштирок этмаган тақдирда унинг аризадаги имзоси қонуни билан белгиланган тартибда (тиббий маълумотнома, ФХДБ органи, нотариус, ҳарбий қисм, жазони ўташ маъмураати раҳбарининг имзоси ва муҳри билан) тасдиқланади ва ФХДБ бўлими томонидан оталиқни белгилаш ҳаракати расмийлаштирилади.

— Ўғлим тез кунларда чет элга кетаётгани сабабли унинг никоҳ тўйини қисқа муддатда ўтказмоқчимиз. Бироқ ФХДБ бўлими томонидан никоҳни қайд этиш муддати 1 ой деб айтилди. Ушбу муддатни қисқартириш мумкинми?

Д.Файзуллаев, Бухоро шаҳри

— Никоҳ тузувчи шахслар никоҳга кириш ҳақидаги ариза билан доимий яшаш жойларидаги ФХДБ бўлимига мурожаат қиладилар ва мазкур ариза ФХДБ органи ходими иштирокида имзоланади ҳамда у томонидан аризада кўрсатилган маълумотлар ариза берувчиларнинг шахсини тасдиқловчи ҳужжатлари билан текшириб, қабул қилинади.

Аризанинг олд томони топшириш вақтида тўдирилади, ўша кундаги сана қўйилади.

Шундан сўнг ФХДБ бўлими ходимлари томонидан никоҳдан олдин тиббий кўриқдан ўтиш учун йўллама берилди, мазкур йўллама асосида тиббий кўриқдан ўтиб, натижаси юзасидан маълумотнома тақдим этилганда, аризанинг орқа томони тўдирилади ва шу кундаги сана қўйилади.

Узрли чиқарол бўлмади ФХДБ органи бир ой ўтгунча қадар никоҳ тузишга рўхсат бериши мумкин. Бунда узрли сабабларни тасдиқловчи – болаларнинг туғилганлиги ҳақидаги гувоҳномалари, тиббий маълумотнома келиннинг ҳомиладорлиги ҳақидаги маълумотномаси, хизмат сафарини тўғрисидаги ҳужжатлар тақдим этилиши лозим.

Саволларга. Бухоро, вилоят адлия бошқармаси масъул ходими Зарнигор ИМОМОВА жавоб берди.

➤ СОЛИҚ ИМТИЁЗИ

Мамлакатимизда ишлаб чиқаришни мунтазам модернизациялаш, техник ва технологик жиҳатдан қайта жиҳозлаш, уни юқори сифатли, рақобатбардош, экспортга йўналтирилган маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш имконини берадиган илгор замонавий ускуналар билан таъминлашга катта эътибор қаратилмоқда. Бу борада Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2007 йил 14 мартдаги “Ишлаб чиқаришни модернизациялаш, техник ва технологик қайта жиҳозлашни рағбатлантиришга оид кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги Фармони катта аҳамият касб этмоқда.

Рағбат — ривожланиш омили

Ушбу фармон янги ташкил этилаётган ёки мавжуд ишлаб чиқаришни кенгайтираётган корхоналарга янги техника ва технологияларни киритиш, уни ўрнатish ва ишга туширишга йўналтирилган харажатларнинг тегишли қисmini солиқ имтиёзлари ҳисобидан қоплаш ва шу орқали мазкур соҳадаги корхоналарни тўғридан-тўғри қўллаб-қувватлашга қаратилган.

Жумладан, фармон билан хўжалик юртувчи субъектларга беш йил мобайнида ишлаб чиқаришни модернизациялаш, техник ва ишловчи реконструкция қилишга, шунингдек, ушбу масалалар учун берилган кредитларни қайтаришга, лизинг объекти қийматини тўлашга йўналтирилган маблағлар миқдоридан, тегишли солиқ даврида амортизация ажратмаларини чиқариб ташлаган ҳолда, аммо солиққа тортилмаган даромадининг 30 фоиздан ошмайдиган миқдорда фойдаланган солиқ базасини камайтириш ҳуқуқи берилган.

Бундан ташқари, солиққа тортишнинг соддалаштирилган тартиби қўлланилган юридик шахслар учун беш йил давомида ягона солиқ тўлови тўлашда солиққа тортилмаган базани харид қилинган янги технологик жиҳозлар қийматига тенг, аммо солиққа тортиш базасининг 25 фоиздан кўп бўлмаган миқдорда камайтирилган ҳолда солиқ имтиёзлари жорий этилган. Технологик жиҳозларни олиб киришда қўлланиладиган имтиёзлар, агар технологик жиҳозларни етказиб бериш бўйича шартнома шартларида кўзда тутилган бўлса, бутловчи ва эҳтиёт қисмларга нисбатан ҳам таъбиқ этиш белгиланган.

Самарқанд шаҳрида корхоналарни техник ва технологик қайта жиҳозлаш, модернизациялаш асосида ишлаб чиқариш кенгайтирилиб, рақобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқарилмоқда. Шаҳримизда фаолият юритаётган корхоналардан бугунги кунда 23 таси ушбу турдаги имтиёзлардан фойдаланади, жорий йилнинг ўтган даври давомида 355 миллион сўмдан ортиқ солиқ имтиёзига эга бўлди ва маблағлар корхоналарни техник-технологик жиҳатдан жиҳозлашга, хомашё базасини янада мустаҳкамлашга йўналтирилди.

Натижада ишлаб чиқариш самарадорлиги ошиши билан бир қаторда 100 дан ортиқ янги иш ўринлари яратилди.

Зариф АМИНОВ,
Самарқанд шаҳар ДСИ бошлиғи в.в.б.

➤ ФАОЛИЯТ

Мамлакатимизда кичик бизнес ва хусусий тadbиркорлик ҳар томонлама қўллаб-қувватланаётгани натижасида унинг иқтисодий имтиёзидидаги улуши тобора ортиб, жамият равнақи, аҳоли фаровонлигини юксалтиришдаги ўрни мустаҳкамланмоқда.

Жумладан, сўнгги йиллар давомида тadbиркорлик янада кенг эркинлик бериш, хусусий мулк устуворлигини таъминлаш ва технологик қайта жиҳозлашга янги технологияларни киритиш, уни ўрнатish ва ишга туширишга йўналтирилган харажатларнинг тегишли қисmini солиқ имтиёзлари ҳисобидан қоплаш ва шу орқали мазкур соҳадаги корхоналарни тўғридан-тўғри қўллаб-қувватлашга қаратилган.

Шу нуктага назардан мамлакатимиз раҳбарининг 2015 йил 15 майдаги “Хусусий мулк, кичик бизнес ва хусусий тadbиркорликни ишончли химоя қилишни таъминлаш, уларни жадал ривожлантириш йўлидаги тўсиқларни бартараф этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Фармони хусусий тadbиркорликнинг иқтисодий ҳолати роли ҳамда ўрнини тубдан ошириш, тadbиркорлик фаолиятини ташкил этиш йўлидаги мавжуд тўсиқ ва чекловларни тугатиш, хусусий мулкнинг янги ички маҳсулотга, жумладан, хориж сармоясини иштирокидаги улушини изчил ошириш учун янада қулай иқтисодий, ҳуқуқий шароит ҳамда рағбатлар яратиш билан бир қаторда, соҳа тараққиётида янги босқичи бошлаб бергани билан ҳам аҳамиятли бўлди.

Натижада кичик бизнес ва хусусий тadbиркорлик соҳаси бугунги кунда давлатимиз янги ички маҳсулотининг 56 фоиздан ортигини ишлаб чиқармоқда, мазкур тармоқда жами иш билан банд аҳолининг 77 фоиздан ортиғи меҳнат қилаётгани юртимизда мулкдорлар синфини даржа таянчига айлантириди. Дарҳақиқат, бугун ҳар биримиз тadbиркорликнинг ривожланиши жамиятимиз равнақи, аҳоли фаровонлигини таъминлаш ҳамда барқарор иқтисодий ҳаётни барпо этишнинг муҳим омили эканлигини чуқур ҳис этмоқдамиз.

Иқтисодиётни эркинлаштириш жараёнининг мақсад ва вазифалари ҳамда стратегияси, энг аввало, Ўзбекистон Республикаси Президентининг бир қатор маърузаларида баён қилинган бўлиб, иқтисодиётни эркинлаштиришдаги бош вазифа – энг аввало, давлатнинг назоратчилик ва бошқарувчилик вазифаларини функцияларини қисқартириш, унинг корхоналар хўжалик фаолиятига, биринчи галда, хусусий бизнес фаолиятига аралаштириш.

2015 йил 20 август кунини “Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига хусусий мулкни, тadbиркорлик субъектларини ишончли химоя қилишни янада кучайтиришга, уларни жадал ривожлантириш йўлидаги тўсиқларни бартараф этишга қаратилган ўзгариш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги қонунини қабул қилиниши эса ушбу чора-тадбирларнинг узвий мантиқий давоми ва ҳуқуқий асоси бўлди. Ушбу қонун асосида жорий этилган янги қонун ҳужжатлари мазмун-моҳиятини қуйидаги йўналишлар орқали очиб бериш мумкин:

Иқтисодиётни эркинлаштириш жараёнининг мақсад ва вазифалари ҳамда стратегияси, энг аввало, Ўзбекистон Республикаси Президентининг бир қатор маърузаларида баён қилинган бўлиб, иқтисодиётни эркинлаштиришдаги бош вазифа – энг аввало, давлатнинг назоратчилик ва бошқарувчилик вазифаларини функцияларини қисқартириш, унинг корхоналар хўжалик фаолиятига, биринчи галда, хусусий бизнес фаолиятига аралаштириш.

Иқтисодиётни эркинлаштириш жараёнининг мақсад ва вазифалари ҳамда стратегияси, энг аввало, Ўзбекистон Республикаси Президентининг бир қатор маърузаларида баён қилинган бўлиб, иқтисодиётни эркинлаштиришдаги бош вазифа – энг аввало, давлатнинг назоратчилик ва бошқарувчилик вазифаларини функцияларини қисқартириш, унинг корхоналар хўжалик фаолиятига, биринчи галда, хусусий бизнес фаолиятига аралаштириш.

Иқтисодиётни эркинлаштириш жараёнининг мақсад ва вазифалари ҳамда стратегияси, энг аввало, Ўзбекистон Республикаси Президентининг бир қатор маърузаларида баён қилинган бўлиб, иқтисодиётни эркинлаштиришдаги бош вазифа – энг аввало, давлатнинг назоратчилик ва бошқарувчилик вазифаларини функцияларини қисқартириш, унинг корхоналар хўжалик фаолиятига, биринчи галда, хусусий бизнес фаолиятига аралаштириш.

Иқтисодиётни эркинлаштириш жараёнининг мақсад ва вазифалари ҳамда стратегияси, энг аввало, Ўзбекистон Республикаси Президентининг бир қатор маърузаларида баён қилинган бўлиб, иқтисодиётни эркинлаштиришдаги бош вазифа – энг аввало, давлатнинг назоратчилик ва бошқарувчилик вазифаларини функцияларини қисқартириш, унинг корхоналар хўжалик фаолиятига, биринчи галда, хусусий бизнес фаолиятига аралаштириш.

Иқтисодиётни эркинлаштириш жараёнининг мақсад ва вазифалари ҳамда стратегияси, энг аввало, Ўзбекистон Республикаси Президентининг бир қатор маърузаларида баён қилинган бўлиб, иқтисодиётни эркинлаштиришдаги бош вазифа – энг аввало, давлатнинг назоратчилик ва бошқарувчилик вазифаларини функцияларини қисқартириш, унинг корхоналар хўжалик фаолиятига, биринчи галда, хусусий бизнес фаолиятига аралаштириш.

Иқтисодиётни эркинлаштириш жараёнининг мақсад ва вазифалари ҳамда стратегияси, энг аввало, Ўзбекистон Республикаси Президентининг бир қатор маърузаларида баён қилинган бўлиб, иқтисодиётни эркинлаштиришдаги бош вазифа – энг аввало, давлатнинг назоратчилик ва бошқарувчилик вазифаларини функцияларини қисқартириш, унинг корхоналар хўжалик фаолиятига, биринчи галда, хусусий бизнес фаолиятига аралаштириш.

Иқтисодиётни эркинлаштириш жараёнининг мақсад ва вазифалари ҳамда стратегияси, энг аввало, Ўзбекистон Республикаси Президентининг бир қатор маърузаларида баён қилинган бўлиб, иқтисодиётни эркинлаштиришдаги бош вазифа – энг аввало, давлатнинг назоратчилик ва бошқарувчилик вазифаларини функцияларини қисқартириш, унинг корхоналар хўжалик фаолиятига, биринчи галда, хусусий бизнес фаолиятига аралаштириш.

Иқтисодиётни эркинлаштириш жараёнининг мақсад ва вазифалари ҳамда стратегияси, энг аввало, Ўзбекистон Республикаси Президентининг бир қатор маърузаларида баён қилинган бўлиб, иқтисодиётни эркинлаштиришдаги бош вазифа – энг аввало, давлатнинг назоратчилик ва бошқарувчилик вазифаларини функцияларини қисқартириш, унинг корхоналар хўжалик фаолиятига, биринчи галда, хусусий бизнес фаолиятига аралаштириш.

Иқтисодиётни эркинлаштириш жараёнининг мақсад ва вазифалари ҳамда стратегияси, энг аввало, Ўзбекистон Республикаси Президентининг бир қатор маърузаларида баён қилинган бўлиб, иқтисодиётни эркинлаштиришдаги бош вазифа – энг аввало, давлатнинг назоратчилик ва бошқарувчилик вазифаларини функцияларини қисқартириш, унинг корхоналар хўжалик фаолиятига, биринчи галда, хусусий бизнес фаолиятига аралаштириш.

Иқтисодиётни эркинлаштириш жараёнининг мақсад ва вазифалари ҳамда стратегияси, энг аввало, Ўзбекистон Республикаси Президентининг бир қатор маърузаларида баён қилинган бўлиб, иқтисодиётни эркинлаштиришдаги бош вазифа – энг аввало, давлатнинг назоратчилик ва бошқарувчилик вазифаларини функцияларини қисқартириш, унинг корхоналар хўжалик фаолиятига, биринчи галда, хусусий бизнес фаолиятига аралаштириш.

Иқтисодиётни эркинлаштириш жараёнининг мақсад ва вазифалари ҳамда стратегияси, энг аввало, Ўзбекистон Республикаси Президентининг бир қатор маърузаларида баён қилинган бўлиб, иқтисодиётни эркинлаштиришдаги бош вазифа – энг аввало, давлатнинг назоратчилик ва бошқарувчилик вазифаларини функцияларини қисқартириш, унинг корхоналар хўжалик фаолиятига, биринчи галда, хусусий бизнес фаолиятига аралаштириш.

Иқтисодиётни эркинлаштириш жараёнининг мақсад ва вазифалари ҳамда стратегияси, энг аввало, Ўзбекистон Республикаси Президентининг бир қатор маърузаларида баён қилинган бўлиб, иқтисодиётни эркинлаштиришдаги бош вазифа – энг аввало, давлатнинг назоратчилик ва бошқарувчилик вазифаларини функцияларини қисқартириш, унинг корхоналар хўжалик фаолиятига, биринчи галда, хусусий бизнес фаолиятига аралаштириш.

Иқтисодиётни эркинлаштириш жараёнининг мақсад ва вазифалари ҳамда стратегияси, энг аввало, Ўзбекистон Республикаси Президентининг бир қатор маърузаларида баён қилинган бўлиб, иқтисодиётни эркинлаштиришдаги бош вазифа – энг аввало, давлатнинг назоратчилик ва бошқарувчилик вазифаларини функцияларини қисқартириш, унинг корхоналар хўжалик фаолиятига, биринчи галда, хусусий бизнес фаолиятига аралаштириш.

Иқтисодиётни эркинлаштириш жараёнининг мақсад ва вазифалари ҳамда стратегияси, энг аввало, Ўзбекистон Республикаси Президентининг бир қатор маърузаларида баён қилинган бўлиб, иқтисодиётни эркинлаштиришдаги бош вазифа – энг аввало, давлатнинг назоратчилик ва бошқарувчилик вазифаларини функцияларини қисқартириш, унинг корхоналар хўжалик фаолиятига, биринчи галда, хусусий бизнес фаолиятига аралаштириш.

Иқтисодиётни эркинлаштириш жараёнининг мақсад ва вазифалари ҳамда стратегияси, энг аввало, Ўзбекистон Республикаси Президентининг бир қатор маърузаларида баён қилинган бўлиб, иқтисодиётни эркинлаштиришдаги бош вазифа – энг аввало, давлатнинг назоратчилик ва бошқарувчилик вазифаларини функцияларини қисқартириш, унинг корхоналар хўжалик фаолиятига, биринчи галда, хусусий бизнес фаолиятига аралаштириш.

Шербек НАЗАРОВ,
Ўзбекистон Республикаси Олий ҳўжалик суди мутахассиси

Юрт обод — кўнгил обод

ТАДБИР

Нукус шаҳридаги "Хаво йўллари" ва "Дўстлик гузари" маҳаллаларида Ўзбекистон "Адолат" СДП Нукус шаҳар кенгаши ташаббуси билан "Мустиқлик ва тинчлик — бебаҳо неъмат" мавзусида тadbир ўтказилди. Унда шаҳар ҳокимлиги, хотин-қизлар кўмитаси, "Камолот" ЁИХ ва "Маҳалла" хайрия жамоат фонди шаҳар бўлимлари вакиллари, маҳаллалар аҳли ва партия фаоллари иштирок этди.

— Мустиқлик ҳақида сўз кетганда, миллатимизнинг қайта тикланган кўп минг йиллик тарихи, миллий кадриятларимиз, она тилимизнинг давлат тили макомига эга бўлиши каби кўплаб буюк ютуқларимиз, мамлакатимизнинг дунё ҳамжамиятида муносиб ўрнига эга бўлаётганлиги бир-бир кўз ўнгимиздан ўтади, — дейди халқ депутатлари Нукус шаҳар Кенгаши депутаты Яхшибека Абдуллаева. — 25 йил давомида амалга оширилган бунёдкорлик ишларини кўриб, кўнглимиз яйрайди, мустиқлик кўнгилларини ана шундай обод этди. Мамлакатимизда хотин-қизларга юксак эътибор ва ғамхўрлик кўрсатилаётгани боис фарзандларимиз соғлом ва баркамол бўлиб вояга етмоқда.

— Мустиқлик туфайли бола тарбияси, оила фаровонлиги, Ватан равнақи, юрт тинчлиги йўлида фидокорона меҳнат қилаётган опа-сингилларимизнинг меҳнатлари юксак даражада қадрланмоқда, — дейди "Дўстлик гузари" маҳалла фуқаролар йиғини маслаҳатчиси Жумагул Толибекова. — Бугун юртимиз аёллари истиқлол яратган кенг имкониятлар туфайли мамлакат иқтисодиёти юксалишида салмоқли хиссаларини кўшиб, тadbиркор, хунарманд, фермер сифатида давримиз қахрамонларига айланмоқда. Юртимиздаги тинчлик-осойишталикни қадрлаб, уни асраб-авайлаганимиз боис яратувчилик ишларини амалга ошираётганимизни ҳар биримиз чуқур англаймиз.

Байрам тadbирлари кеска нуруний отахон ва онахонларга байрам совғалари тоширилди. Нукус шаҳар "Камолот" ЁИХ фаоллари томонидан ташкиллаштирилган кизкирлик викторина ўйинлари ва концерт дастури барчага манзур бўлди.

Шарипа ТОРЕШОВА,
Қорақалпоғистон Республикаси кенгаши
матбуот котиби

Аёллар соғлиғи — жамият бойлиғи

2016 йил — соғлом она ва бола йили

Косонсой туман марказий поликлиникасида Ўзбекистон "Адолат" СДПнинг "Соғлом оила — соғлом жамият — порлоқ келажак" лойиҳаси доирасида "Аёллар соғлиғи — жамият бойлиғи" мавзусида давра суҳбати ўтказилди.

Унда туман тиббиёт бирлашмаси ходимлари, "Адолат" СДП Наманган вилоят ва Косонсой туман кенгашлари фаоллари, халқ депутатлари туман Кенгаши депутатлари, "Ёш адолатчилар" каноти ҳамда "Аёллар каноти" аъзолари иштирок этдилар.

Ўзбекистон "Адолат" СДП вилоят кенгаши раисининг ўринбосари Исроиля Жўраев давра суҳбатини кириш сўзи билан очар экан, истиқлолнинг илк йиллариданоқ халқимиз соғлиғини муҳофаза қилиш, тиббий хизмат кўрсатиш даражасини юксалтириш давлат сиёсатининг устувор вазифаларидан бирига айланганини таъкидлади. Қабул қилинган бир қатор қонуналар ва кенг қўлдан умумий дастурлар, соҳада олиб борилган ислохотлар бу борада жуда катта таъминот ва қўллаб-қувватлаш аҳамият касб этди.

— "2014-2018 йилларда Ўзбекистонда аҳолининг репродуктив саломатлигини янада мустиқлаш, оналар, болалар ва ўсмирлар соғлиғини муҳофаза қилиш борасидаги давлат дастури тўғрисида"ги қарори ижроси доирасида тиббиёт бирлашмаси ходимлари бир қатор ишларни амалга оширди, — деди Косонсой туман тиббиёт бирлашмаси бошлиғининг ўринбосари Баҳром Қосимов. — Ушбу ҳужжатда бошқа масалалар қатори соғлиқни сақлаш тизимининг барча босқичларида, айниқса, бирламчи бўлин муассасаларида оналар соғлиғини муҳофаза қилиш бўйича сифатли тиббий хизматлардан кенг фойдаланишни таъминлаш вазифаси қўйилган.

Биринчи навбатда, даволаш-профилактика муассасаларининг моддий-техника негизи-

ни мустиқлашга алоҳида эътибор қаратилганлигини қайд этиш лозим. Тизимда оилавий ва кўп тармоқли поликлиникалар, кишлоқ врачлик пунктлари фаолияти йўлга қўйилганлиги, патронаж тизими яратилганлиги ҳам кўп жиҳатдан халқ килувчи аҳамиятга эга бўлди. Яқинда туманда ўтказилган "Ҳеч ким меҳр ва эътибордан четда қолмасин!" шиори остидаги саломатлик ҳафталигида ҳам оналар саломатлигини мустиқлаш, уларга кўрсатиладиган тиббий хизмат сифатини янада яхшилаш алоҳида эътиборда бўлди.

Ўзбекистон "Адолат" СДП Косонсой туман кенгашининг раиси Мурод Жалилов, марказий поликлиника врачлари Абдусаттор Бозоров, тиббиёт бирлашмаси касоба уюшма кўмитаси раиси Саломат Сарқорова ҳам мавзу юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар. Иштирокчилар ҳамкорликда қилинадиган галдаги муҳим вазифалар хусусида атрафлича фикрлашиб олишди.

Нурбек АБДУЛЛАЕВ,
«Adolat» мухбири

ДАВРА СУҲБАТИ

Жисмоний тарбия ва спорт билан мунтазам шуғулланиш ёш авлоднинг соғлиғини мустиқлашда муҳим ўрин тутаяди. Шунинг учун ҳам ёшларимизни спортга қизиқтириш, уларни соғлом ва баркамол қилиб тарбиялаш масъулиятли вазифа саналади.

Спорт фаолликка ундайди

Ўзбекистон "Адолат" СДП Бухоро туман кенгаши ва туман тиббиёт бирлашмаси ҳамкорлигида "Жисмоний фаоллик ва спорт" мавзусида партияимизнинг "Соғлом турмуш тарзи йўлида бирлашайлик" лойиҳаси доирасида давра суҳбати бўлиб ўтди. Унда туман тиббиёт бирлашмаси, маданият ва спорт бўлими масъул ходимлари, "Гала-осиё" маҳалласи аҳли, бир гуруҳ спортчилар, партия фаоллари ва ёшлар иштирок эттишти. Тадбирда мустиқлик йилларида спортга берилган эътибор, қўлга киритилган натижалар, олиб борилаётган кенг қўлдан ислохотлар, бу борада яратиб берилган имкониятлар, "Соғлом она ва бола йили" Давлат дастурида ушбу йўналишда белгиланган вазифалар юзасидан туманда амалга оширилаётган ишлар хусусида сўз юритилди.

— Юртимиз ёшлари халқаро мусобақаларда қатнашиб, кўплаб ютуқларни қўлга киритиб келмоқда, — деди Бухоро туман партия кенгаши раиси Гулчехра Тожиёва. — Туманимизда фарзандларимизнинг спортга бўлган қизиқшини кучайтириш, ҳар бир спорт тури билан мунтазам шуғулланиб боришларини таъминлаш мақсадида қатор тўғарақлар ишлаб турибди. Ёшларни нафақат спорт тўғарақларига жалб қилишимиз, балки умумтаълим мактаблари, касб-ҳунар коллеж-

лари, лицейларда олиб бориладиган жисмоний тарбия дарс машғулотларининг сифатини оширишимиз лозим. — Спорт инсон умрини узайтиради, унинг соғлиғини мустиқлашда муҳим рол ўйнайди. Фарзандларимиз қайси касбга қизиқишдан қатъи назар, уларда спортнинг бирор-бир тури билан шуғулланиш кўнглимизни уйғотишимиз шарт, — деди туман тиббиёт бирлашмаси ходими Саодат Жумаева. — Спорт билан шуғулланган инсон соғлиғидан шикоят қилиб, шифокорга мурожаат қилишга деярли эҳтиёж сезмайди. Бу эса, ўз навбатида, миллат генотипининг янада яхшилашга олиб келади. Ҳар жиҳатдан соғлом бўлишни истаган инсон жисмоний фаолликни ўрганиб, спорт билан мунтазам шуғулланиб бориши зарур.

Тadbир якунида умидли ёш спортчилар томонидан қарат, турон жанг санъати, миллий кураш сингари спорт машғулотларидан иборат сахна кўрсатишлари намойиш этилди. Шунингдек, тadbирга йиғилган ёшлар орасида ўтказилган кичик ижтимоий сўровнома асосида уларда спортнинг қайси турига бўлган қизиқини кучли эканлиги ҳам ўрганилди. Давра суҳбати кизкирлик савол-жавобларга бой тарзда ўтди.

Моҳиғул АБДУЛЛАЕВА,
Бухоро вилоят кенгаши
матбуот котиби

Орзулар рўёбга чиқаётган юрт

ИФТИХОР

Мақтаб даврини қўсмаган катталар ёки биринчи синфга боришни интиқиб кутмаган боланинг ўзи бўлмас керак. Ҳеч ҳам ёдимдан чиқмайди. Ичида турли-туман ўқув қуроллари ва дафтарлар билан тўла сумкани елкага осиб, бир қўлимда устозим учун аталган гулни ҳеч қимга ишонмай, "ўқитувчимни ўзим табриклашга" ошиққан пайтлар. Ниҳоят биринчи кўнгилроқ жаранглади. Мақтаб ҳовлисига тўпланган катталарнинг табриги, дил сўзларини эшитаянман-у, хаёлим бошқа жойда. Тезроқ синф хонамизга кириш, ўзимга тегишли партага ўтириш ва синфдошларимга, муаллиммамга оз бўлса-да ўқиш, ёзиш, санашни билишимни кўрсатишни истардим. Хуллас, ҳаяжон кучли эди.

Болаларга эътибор берганмисиз? Улар одадта, биз, катталарга нисбатан анчайин сергак ва зеҳли бўлади. Катталарнинг, айниқса, яқинларининг қўзи, хатти-ҳаракати, имоинорасига қараб уларнинг кайфияти, ички кечинмалари, ниҳат-мақсади уқиб олади. Ушунда синфга киргач, биринчи машғулотим устозимни зимдан кузатиш билан ўтиб кетди. Кузатиш жараёнида негадир устозимиз биздан-да кучлироқ ҳаяжонланаётганини ич-ичимдан хис қилдим.

Кейин тушунишимча, биз мақтабга илк қадам қўйган вақтда Ўзбекистонимизда улкан тарихий воқеалик юз бериб, Президентимиз томонидан давлатимизда Мустиқлик эълон қилинган экан. Ўқитувчимиз биринчи дарсда, яқиндан танишишдан аввал, биз, ўқувчиларни мақтаб аталмиш илм даргоҳига илк таширишимиз билан табриқлар экан, ора-орада Мустиқлик эълон қилиниши қанчалик муҳим янгилик эканлиги ҳақида бот-бот тақрорларди. Очиғи, тортинчқлигимми, вазият шунга тақозо этмадики, хуллас, устозимга онгимда пайдо бўлган "Мустиқлик нима ўзи? Унинг менга ёки бошқаларга қандай аҳамияти бор?" деган саволларни бера олмадим.

Уйга келгач, саволларимга жавобни дадам бердилар. Дадам иккинчи қадам ёшимга мос қилиб тушутиришга ҳаракат қилдилар: "Қизим, Мус-

тақиллик — бу бошқалар эмас, ўзинг танлаган йўлдан кетиш, ҳеч қимга қарам бўлмаслик, эркинликни қўлга киритиш, дегани. Энди бундан буён биз, Ўзбекистонликларга қандай яшаш тўғриси ёки нотўғрилигини беғоналар ўқитира олмайдим. Устозимнинг ҳаяжонига келсак, мана, сен, биргина орзуинг амалга ошишини, яъни мақтабга чиқишни қанчалик кутдинг, ҳаяжонландинг, тўғрими? Бир тасаввур қилгин, бизнинг, шу жумладан, устозимнинг ҳам ота-эболари, аждодлари Мустиқликка эришишни, ўзининг йўлбошчиси бўлишини шунчалик орзиқиб кутганини, бу орзунинг рўёбга чиқариш йўлида ҳатто жоғи, умрини ҳам беришга тайёр бўлган. Бобо-момоси, ота-онаси эришмаган бахт насиб қилганидан ҳар қандай киши ҳаяжонланиши табиий, қизим..."

Хозир болалиқнинг беғубор оларининг ёдга олар эканман, вақт қанчалик югурик эканлигини яна бир бор хис қиламан. 25 йил аввалги воқеалар гўёки кекагина содир бўлгандек кўз ўнгимдан ўтаверди, яна бошқа томондан эса шу тарихан қисқа давр мобайнида Мустиқлик берган имкониятдан унумли фойдаланиб, мақтаб, академик лицей, университетда тахсил олдик, ҳаёт мактабидан эса ота-она бўлиб, Ватанига содик, жисмонан ва маънан соғлом, мустиқлик фикр ва мустиқкам иродага эга фарзанд-

ларни вояга етказишга интиқиб яшаймиз.

Бугун мамлакатимиз таълим тизимида олиб борилаётган кенг қўлдан ислохотлар ва уларнинг самарасини журналист сифатида кузатиб қувонсак, яна бошқа томондан фарзанди ҳар томонлама тўқис шароитларда камол топаётган она сифатида завқланамиз. Ахир, эндигина 9 ёшга тўлган фарзанди чет тилларидаги шеърлар, қўшиқларни аданмасдан, тутилмасдан қуйлаши, энг кўп қўлдан қилинадиган сўзларни ўзи мустиқлик равишида таржима қила олиши, қолаверса, спортнинг бир неча турида ўтказиладиган мусобақаларда фахрли ўринларни қўлга киритишни кузатиш бахтига мушарраф бўлаётган она қандайин завқланмасин?

Маълумотларга қараганда, бугун дунёда юз бераётган похушликлар, жоғролар, табиий ва техноген талофотлар, иқтисодий бўҳронлар туфайли 60 миллиондан ортиқ болалар ҳаттоки бошланғич таълим тизимидан фойдаланиш имкониятига эга эмас экан. Тинчлик ва барқарорлик сақланиб келаётган Ўзбекистонимизда эса 9+3 схемаси бўйича 12 йиллик умумий мажбурий таълим жорий этилгани, таълим тизимига барча фарзандларимизнинг қамраб олиниши таъминланганидан ғурурланмай бўладими?

Жаҳоннинг 40 фоиз аҳолиси ўзига беғона тилларда тахсил олаётгани аниқланган, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти томонидан бир давлатда ўрта ҳисобда 6 тилда таълим олиб борилиши тавсия этилган бир пайтда мамлакатимизда 7 тилда таълим берилиши миллатлараро ҳамжиҳатликни асрашга хизмат қилаётганидан, қолаверса, болажонларимизга 1-синфдан бошлаб чет тилларини мукамал ўзлаштириши учун шароит яратилганидан фахрланмай бўладими?

Ёки олайлик, дунёнинг аксарият мамлакатларида болаларнинг спорт билан шуғулланиши фақатгина ота-оналарнинг иштиғи ва моддий имкониятига боғлиқ бўлиб турган вази-

ятда мамлакатимизда давлат бюджетидан маблағлари асосида 489 та болалар ва ўсмирлар спорт мактаблари фаолият юритиши, уларда фарзандларимиз беул асосда спортнинг бир қанча турлари сирларини эгаллаш учун шароит яратилгани дунё ҳамжамиятининг эътирофига сабаб бўлаётганидан ҳар қанча хурсанд бўлсак, шунча оз эмасми?

Чиндан ҳам, бундай улғу ва эзгу мақсадли болажон халқи бор юртда яшаётганимиздан ҳар қанча фахрлансак арзийди. Не бахти, ҳар томонлама баркамол инсонлар, соғлом авлоднинг вояга етказиш борасида амалга оширилаётган чора-тадбирлар самарасини ўз ютуқлари билан намойиш этиб келаётган ёшларимиз талайтгина. Истиқлолимиз фарзандлари — Хасанбой Дўсмаев, Диёрбек Ўрзобоев, Ришод Собиров, Рустам Тўлаганов, Элмурод Тасмуродов, Руслан Нурудинов, Фазлидин Фойназаров, Шаҳобиддин Зоиров ва бошқа кўплаб спортчиларимиз Риоде-Жанейрода ўтказилган XXXI ёзи Олимпиада мусобақаларида эришган

оламшумул ютуқлари билан ўзбекистонлик ёшлар нималарга қодир эканлигини кўрсатиб бергани, дунёнинг нариги бурчагида Ватанимиз байроғи юксакларга кўтарилгани, давлатимиз мадҳияси баралла янграганидан ғурурланмасликнинг иложи йўқ.

Хулоса шуки, биз ўсиб-ўлғаяётган фарзандларимизга ўрнак, намуна сифатида кўрсата оладиган замонамиз қахрамонлари кўплигидан қувонамиз. Илоҳим, мана шундай қувонч ҳисси ҳеч қачон сўнмасин. Давлатимизнинг Мустиқлиги абадий бўлсин, ҳар биримизга юртимиз ривожига муносиб ҳисса қўшиш бахти насиб айлалсин, дея дуо қилишдан чарчамаймиз.

Саодат СОДИҚОВА,
«Adolat» мухбири

Ўз мухбиримиз

